

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ

PREZENČNÍ

2012–2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Veronika Závodská

Média a jejich vliv na chování mladé generace

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Vladimír Dubský

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR

FULL-TIME STUDIES

2012-2015

BACHELOR THESIS

Veronika Závodská

Media and their impact to the young generation behavior

Prague 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

PhDr. Vladimír Dubský

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jméno autorky

Poděkování

Děkuji za vedení bakalářské práce a odbornou pomoc při jejím zpracování panu PhDr. Vladimíru Dubskému a dále všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá internetem a jeho vlivem na chování mladé generace. Je zpracována historie internetu v jednotlivých fázích, internetové služby a internetová komunikace a sociální sítě. Pozornost je věnována definici mládeže, dospívání, hledání identity. Cílem práce je informovat o tom, jak média působí na mladou generaci. Výsledkem práce je, že internet může mladým lidem pomoci ke vzdělání a rozvíjení se, ale také jim může mnoho vzít.

Klíčová slova

Internet, Kriminalita, Facebook, Kyberšikana, Kybergroomer, Zneužívání, Konflikt, Sociologie, Psychologie, Identita

Annotation

The Bachelor thesis deals with the Internet and its impact on the behavior of the young generation. It compiles history of the Internet in various stages, internet services and internet communication and social networks. Attention is paid to the definition of youth, adolescence and identity search. The aim of the thesis is to inform about the impact that media has on young people. The result of this work is that the Internet can help young people to education and development, but also it can take a lot.

Keywords

Internet, Criminality, Facebook, Cyberbullying, Cyber groomer, Abuse, Conflict, Sociology, Psychology, Identity

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 CHARAKTERISTIKA INTERNETU	9
1.1 Vznik a charakteristika internetu	9
1.2 Vývoj internetu	10
1.3 Internet a jeho služby	11
1.4 Internet a komunikace	12
1.5 Sociální sítě	13
1.6 Funkce internetu a jeho vliv na společnost	15
2 CHARAKTERISTIKA MLÁDEŽE	16
2.1 Definice mládeže	16
2.2 Hodnoty mládeže	19
2.3 Volný čas mládeže	19
2.4 Závislost mládeže na internetu	20
2.5 Hledání identity mládeže	21
3 MÉDIA A JEJICH VLIV NA CHOVÁNÍ MLÁDEŽE	22
3.1 Vliv internetu na chování mládeže	22
3.2 Pozitivní působení internetu na mládež	23
3.3 Internetová kriminalita páchaná na mládeži	23
3.4 Riziková komunikace s nevhodnými lidmi	24
3.5 Vliv Facebooku na mládež	27
3.6 Nebezpečí na Facebooku	28
PRAKTICKÁ ČÁST	28
4. PRŮZKUMNÉ TERENNÍ ŠETŘENÍ	28
4.1 Charakteristika dotazníku	29
4.2 Otázky a hypotézy	29
4.3 Interpretace výsledků	30
ZÁVĚR	50
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	51
SEZNAM GRAFŮ	52
SEZNAM PŘÍLOH	53

ÚVOD

V naší moderní společnosti se setkáváme s internetem skoro každý den. Internet se stal fenoménem pro většinu obyvatel na světě. Internet má spoustu pozitivních, ale i negativních stránek, které mají dopad na naše lidské chování v soukromém, společenském a ekonomickém životě.

Téma jsem si zvolila proto, že je mi internet velice blízký a zajímám se o jeho neuvěřitelný růst a jeho celkový rozvoj a význam ve společnosti. K internetu patří samozřejmě mládež, protože tu internet nejvíce zajímá a tráví na něm z věkových skupin nejvíce času.

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, zda a jak ovlivňuje internet chování mladé generace. Dalším cílem je zjistit, internet pomáhá mládeži ke vzdělávání a rozvíjení osobnosti.

První kapitola je věnována internetu jako celku, je popsána celková charakteristika a vývoj internetu, tedy co vše internet zahrnuje, jaké jsou jeho funkce, služby, a jak je možné komunikovat přes internet pomocí sociálních sítí. Ve druhé kapitole definuji mládež a její hodnoty, jak mládež tráví svůj volný čas a jak snadno může vzniknout závislost na internetu. Ve třetí kapitole se dostáváme k problematice a to k chování mladé generace pod vlivem internetu. V poslední kapitole se popisují i na kriminalitu páchanou na mladých lidech.

V praktické části bylo využito terénní šetření pomocí dotazníku. Podstatou bylo zjistit, jak internet ovlivňuje chování mládeže a jaké jsou důsledky.

TEORETICKÁ ČÁST

“Internet, je první věcí vytvořenou lidstvem, které lidstvo nerozumí, je to největší experiment s anarchií, jaký tu kdy byl.“ (Eric Schmidt)

1 CHARAKTERISTIKA INTERNETU

1.1 VZNIK A CHARAKTERISTIKA INTERNETU

Vznik internetu sahá do období studené války a komunikačních sítí, které Američané začali budovat okamžitě poté, co Rusové v roce 1957 vypustili satelit Sputnik; první člověkem vytvořený objekt, který byl vyslán na oběžnou dráhu Země. Spojené státy, otřesené úspěchem svého soupeře Ruska, nasměrovaly zdroje do vývoje nových komunikačních technologií. Šlo zejména o to, aby byly vyvinuty komunikační sítě, které by fungovaly i v případech, že by jejich velké části byly zničeny.

Vznik internetu je spojen se vznikem počítačů po roce 1945. Zcela přesná charakteristika internetu je, že internet je celosvětový systém navzájem propojených počítačových sítí. Internet vznikl v USA a jeho hlavním jazykem je angličtina. Angličtina proniká do všech jazyků a je takovým mateřským jazykem ve vnitřním světě internetu. Internet má digitální podstatu, počítačové zpracování a je interaktivní. Počítač s přístupem na internet má skoro každá domácnost, knihovna, kavárna, škola a většina z nás má i internet v mobilu. Internet nám v mnohém pomáhá, usnadňuje komunikaci, můžeme mluvit s rodinou a známými zadarmo, i když jsou na konci světa. Máme neomezený přístup skoro ke všem informacím, neboť na internetu se dá najít skoro všechno. Užívání internetu vede v našem životě k velkým změnám, aniž bychom si to dokázali připustit. Mění se naše pohledy na život, svět, na kamarády, na styly oblékání, všechno co je na internetu IN je IN v našem reálném životě, takže je někdy těžké rozeznat reálný svět od virtuálního. Lze konstatovat, že internet mění i naše životy. O internetu je možné také uvažovat jako o technologii a infrastruktuře. Internet je

obrovské množství propojených kabelů, vzájemně obrovské množství provázaných hardwarových a softwarových prvků. Spousta digitálních služeb funguje díky internetu. Internet je fyzická síť, kde existuje kultura, virtuální svět.

1.2 VÝVOJ INTERNETU

„Internet se stává návsí globální vesnice zítřka.“ (Bill Gates)

„Internet vznikl v roce 1969 jako experimentální síť pro americkou armádu. Největším motorem pro vznik internetu byl strach z jaderné války, kdy si americká vláda uvědomovala, že pokud by došlo k jadernému konfliktu, byla by jako první likvidována významná centra a v důsledku toho by vznikla panika, nedostatek surovin. To bylo důvodem, proč právě v USA vznikla myšlenka původně vytvořit v části armády komunikační strukturu, která by neměla žádná ústředí a řídicí centra, které by bylo možné zničit důsledkem války.“ (Cejpek. 2005, s. 144). První systém internetu se jmenoval ARPANET. V roce 1987 předala americká vláda tento systém i do vědeckých univerzit a institucí. ARPANET se stal velice výhodnou sítí pro komunikaci a pro studenty, kteří se mohli rychleji vzdělávat a plnit povinnosti. ARPANET se dostal za hranice a do ostatních zemí, kde slavil obrovský úspěch. Poté došlo na změnu názvu na INTERNET (inter- mezinárodní, net- síť), které nyní všeobecně používáme. K dalšímu vývoji internetu pomohl v roce 1991 Tim Bernes Lee, když vymyslel pro atomové fyziky nový přenos, který obsahuje grafické a hypertextové informace, přenos s názvem WorldWideWeb (www). Díky tomuto přenosu se internet stal přístupný společnosti, firmám a fyzickým osobám a internet se dál po světě šířil svojí rychlostí.

V České republice byl vývoj internetu opožděnější. Jeho počátek byl v roce 1990, v té době ještě v bývalém Československu a pokusy se vytvářely pomocí linek veřejné telefonní sítě, jelikož neexistovali žádné linky mimo telefonních. Internet se začal rozšiřovat, až po pádu komunismu. Důležitý den v ČSR nastal až 13. 2. 1992, kdy byla Československá republika oficiálně připojena k internetu. Ve státě se o této geniální věci ještě moc nevědělo, ale v roce 1992 ministerstvo školství uvolnilo kolem 20

milionu korun, aby mohla vzniknout akademická síť CESNET. Provoz byl oficiálně zahájen v roce 1993 a systém propojoval sídla vysokých škol.“ (Verner, 2007, s. 36).

Dá se říci, že internet plní shodné funkce jako klasická média, například: denní tisk, televizní zpravodajství a rozhlasové vysílání.

1.3 INTERNET A JEHO SLUŽBY

Služby jsou zdrojem internetu, existuje mnoho služeb na internetu, které jsou pro uživatele prospěšné. Ve službách klasického webu, může web aktivně reagovat na probíhající dění a je zachován v čase (archivy). Klasický web se rozšířil ve velmi krátké době a jeho výhodou je, že záznamy jsou trvalé. Nedají se zničit oproti poškrábaným CD, vybledlým fotkám. Vše zůstane ve stejné kvalitě. Dále do služeb patří i web 2.0, který vnímá internet, jako interaktivní nástroj a další rozvoj. Pojem Web 2.0 je přisuzován Timovi O'Reillymu, který prohlásil, že Web 2.0 chápe, jako druhou generaci webových služeb, která lidem umožňuje spoluvytvářet a sdílet informace novým způsobem - například pomocí sociálních sítí a wiki systémů. Web 2.0 můžeme charakterizovat jako:

- koncentrace uživatelů a dat,
- formátové sjednocení, a
- uživatelé přidávající hodnotu.

Web 2.0 byl velmi ze začátku kritizován a označen za buzzworld (trendy, uživateli „nadužívaný“ pojem, který nemá zcela jasný význam). Tim O'Reilly pojem vždy obhajoval větou: „Vytvářej aplikace, které budou díky síťovému efektu s přibývajícím počtem uživatelů stále lepší.“ Po Web 2.0 nastupuje Web 3.0, kde se web posunuje k novým trendům. Patří se sémantický web a vyhledávání. Například: klíčové slovo-počasí – 24 st., oblačno. Sémantické vyhledávání může přinést revoluci v prohledávání webu, ale zároveň může ohrozit provozovatele současných orientovaných webů.

1.4 INTERNET A KOMUNIKACE

Díky internetu se komunikace stala velice oblíbenou. Komunikace mnohem snazší, rychlejší a mnohem méně finančně nákladná záležitost.

Mnoho uživatelů komunikuje úplně jinak na počítači, než v reálném životě. V internetové komunikaci existuje nerovnoměrný přístup k internetu, tzv. „digitální propast“ Digitální propast existuje v několika rovinách, negativěch, může být: socioekonomická, geografická, mezigenerační, rasová, geopolitická, kulturní. V chudších oblastech je přístup na internet velice omezen, nebo není vůbec.

Internetové formy komunikace, jsou velice rozšířené, ale mezi ty nejdůležitější a ty, které se nejvíce používají, patří email. Email je nejčastěji používaná forma komunikace, zejména na pracovišti a v pracovním prostředí naprosto nepostradatelná. Kvalitní, rychlý přenos informací a posílání souborů, to je email. Služby Skype, Google Talk, Facebook Call (v ČR zatím nedostupná služba)

Lidé na internet vstupují téměř denně, hledají různé události, chtějí mít přehled o aktuálním dění. Každý den komunikují se svou rodinou nebo spolupracovníky, kde je kontakt nezbytný. Denně se miliony a miliony lidí připojují na internet. Seznamování se a otvírání nových vztahů je v dnešní době velice otevřená záležitost a lidí, kteří se seznamují pomocí internetu je mnohem více, než kdykoliv předtím. Je to trend, který má mnoho příznivců, ale i kritiků. Člověk se za svůj počítač skrývá a mnohdy píše a reaguje jinak, než v reálném životě. K tomu jsou vázána další rizika, jako je pedofilie, vyhrožování, citové vydírání.

Lidé se chovají jinak ve virtuálním a v reálném světě, jejich názory a myšlenky píšou přes internet, ale to neznamená, že takoví jsou i ve skutečnosti.

Internet tedy může lidi sbližovat, ale zároveň rozdělovat. V internetových diskuzích, dochází k výměně názorů a někdy i ostrých kritik. Internet má svůj vnitřní svět, který můžeme nazývat KYBERPROSTOR - VIRTUÁLNÍ SVĚT. S některými lidmi je zcela nevyhnutelné komunikovat online. Pro komunikaci prostřednictvím internetu platí jiná pravidla, než pro komunikaci tváří v tvář.

Spolu s růstem a rozvojem digitální kultury sílila i myšlenka podceňování pozitivního chování člověka v on-line prostředí. Existuje tedy pojem, který vyjadřuje souhrn nepsaných zásad chování na internetu - NETIKETA.

Netiketa se používá už od poloviny osmdesátých let jako lehce ironický termín „chování na síti“. Vyjadřuje neslušné a nespolečenské chování na internetu. První dokument, v němž byl termín „netiketa“ použit, bylo k určení toho, co znamená dobré chování na internetu. Dokument vytvořila firma Intel, cílem bylo informovat prudce rozrůstající obec nových uživatelů internetu.

1.5 SOCIÁLNÍ SÍŤE

„Sociální média jsou spíše věcí sociologie a psychologie, než věcí technologií“ (Brian Solis)

Sociální síť je ze sociologického pohledu: propojená skupina lidí, kteří se navzájem kontaktují a ovlivňují. Sociální síť vzniká na základě společných zájmů, rodinných vazeb nebo jiných zájmů (kulturní, politické, ekonomické). V dnešní době se sociální síť definují jako systém, který vytváří a udržuje vztahy přátel a kontaktů. Internetové sociální síťe přenášejí do digitálního prostředí vazby z reálného života. Sociální síť je služba založená na webových technologiích a umožňující například si vybudovat polo-veřejný profil, definovat seznam dalších uživatelů, se kterými je uživatel připojen, síť umožní uživatelům zobrazit procházet seznam uživatelů. Dále se může definovat jako spojení organizací nebo jedinců, kde jsou na sebe lidé vázání přátelstvím, profesí, společným zájmem vztahy, vycházejí z tradičních sociálních skupin. Uživatelé vytvářejí v rámci sociální sítě určité spojení, pro vytváření nových vazeb.

Sociální síťe na internetu jsou velmi oblíbenou formou komunikace 21. století. Jedním z vysvětlení této popularity je, že na rozdíl od většiny běžných míst, kde sociální vazby vznikají, internet nabízí neomezené sdružování milionu lidí z celého světa, kteří se chtějí setkávat, poznávat, objevovat, informovat, sdílet zážitky, vyměňovat si zkušenosti a názory, které se mohou týkat například hudby, sportu, zdraví, hubnutí a podobně. Zájmy lidí jsou velice všestranné a bohaté. Sociální síťe se v on-line prostředí využívají

pro svoje potřeby možnosti webových stránek. Tyto webové stránky jsou pak označovány jako sociální weby. Ty fungují jako jakési on-line komunity uživatelů internetu. Komunity mohou sdružovat uživatele se společnými zájmy, náboženstvím nebo s politickými názory.

Popularita sociálních sítí, se stala nejpůvodnější aktivitou uživatelů na internetu. Popularita je tak obrovská, že dokonce předčila i vyhledávání pornografie, což se stalo poprvé v historii internetu. Internet je úspěšnější než rozhlasové a televizní vysílání. Je za potřebí, aby člověk dokázal uspokojit i potřebu úcty, sebezáchovy, životní úrovně. Každý kdo má na sociální síti svůj profil, ztrácí soukromí. Je proto potřeba, najít jakou si hranici mezi soukromím a tím, co na internetu sdílet.

Z psychologického hlediska se na sociální síti přihlašuje člověk, který nechce být sám a pomocí síte je s někým neustále v kontaktu. Může libovolně napsat komukoliv a to mu dává pocit plnosti a toho, že se někdo o něho zajímá, cítí pozornost a má radost, že se může s někým podělit o informace. Pro některé lidi, zvláště pak pro dospívající, mohou být sociální interakce tváří v tvář nepříjemné a obtížné.

Proto pomocí konverzace sociální síte, může být mnohem jednodušší svěřit svůj problém. Tím, že má uživatel lepší přístup ke zdrojům informací, je schopen snáze dosahovat svých osobních cílů a snů, které mu dodají sebevědomí a pocit jistoty. Proto se na sociálních sítích stalo tak populární navazování vztahů a seznamování se s ostatními uživateli síte.

Ačkoli většina času, který lidé tráví na sociálních sítích, připadá na zábavu, fenomén sociálních sítí ovlivnil i podnikatelské prostředí a svět práce. Nejznámější profesní sociální síte na světě je LinkedIn, která vznikla v roce 2003 a v lednu 2011 na ní mělo svůj profil založeno více než 90 milionů lidí z celého světa. Tato sociální síte umožňuje prezentovat úplnou kariérní historii, on-line životopisy, osobní údaje a hlavně navazovat kontakty s jinými lidmi působícími v příbuzných odvětvích, vyhledávat je, kontaktovat a doporučovat.

Sebeprezentace může vést ke zvýšení pozornosti a ke zvýšení zisku dané firmy, protože o sobě dává neustále vědět a komunikuje se zákazníky pomocí sociálních sítí.

Nejvlivnější sociální síť, je Facebook. Původně to měla být síť určená pro studenty Harvardovy univerzity, sloužící jako platforma pro vytváření osobních, firemních a skupinových profilů a jako základna pro propojování přátel, hraní on-line her a sdílení fotek a videí. Ale nabralo to nečekané obrátky, které zakladatel Mark Zuckerberg, jako neúspěšný student univerzity ani nečekal. Facebook vznikl v roce 2004. Začátkem roku 2006 se k Facebooku začaly přihlašovat i velké společnosti a od 11. srpna 2006 byl Facebook zpřístupněn všem lidem starším 13 let. Facebook se tak z nevinné univerzitní sítě, která měla jenom fungovat s pár uživateli, stal jedním z největších komunikativních serverů na světě.

Facebook je sociální síť, která dobyla svět, je to nejpoužívanější komunikační síť a nejvíce zasáhla teenagery, ale i starší generaci. Postupně se na Facebook registruje stovky a stovky uživatelů. Slovo „sociální“ napovídá o tom, že se jedná o něco, co má něco společného se společnostmi a veřejností. V tomto případě jsou společnostmi na Facebooku přátelé, které na Facebooku nalezneme

1.6 FUNKCE INTERNETU A JEHO VLIV NA SPOLEČNOST

Internet měl mít ze začátku funkci pouze výchovnou a vzdělávací, měl sloužit studentům a pracujícím k lepšímu přístupu ke zdrojům informací. Ale postupně se lidské potřeby na internetu začaly rozrůstat do extrémních rozměrů. Lidé začali pátrat po více službách a žádají čím dál tím víc pro zjednodušení svého každodenního života. Internet vede ke změně komunikace, vzdělávání, obchodu a mění i ostatní obory.

Užívání internetu ovlivnilo i rozvoj obchodu. Díky internetu se firmy mohou dostat lépe a blíže k zákazníkům, mohou jim posílat děkovné e-maily a stále jim na jejich poštu posílat různé informace o jejich produktech, akcích a slevách. Takže zákazník má neustále přehled. Do obchodu patří také vztahy mezi společnostmi a v neposlední řadě, také zaměstnanci. Celkově tyto změny měly velké výhody v tom, že existuje neustálý kontakt se službou nebo zákazníkem.

2 CHARAKTERISTIKA MLÁDEŽE

2.1 DEFINICE MLÁDEŽE

Mládež má významnou a nezastupitelnou funkci ve společnosti. Z hlediska politického a vědeckého výzkumu mládeže vznikla mimořádně zajímavá cenná situace. Tato generace mládeže nepřekračuje jen z jednoho sytému do druhého, ale z jednoho tisíciletí do dalšího tisíciletí. Mládež je velká sociální skupina se svými zájmy, koníčky, názory a má velice specifickou polohu ve společnosti.

Do této skupiny se řadí jedinci od ukončení základní školní docházky až do věku ukončení sociální zralosti, kdy přebírají všechny role dospělých a získávají plnohodnotný občanský statut. Obvykle je za horní hranici považován věk 26-30let. (Sak, 2010)

Význam této skupiny je málokdy doceňován, přestože je mládež subjektem téměř všech reprodukčních procesů. Některá mládež je už zaběhnuta v pracovním procesu a vytváří i ekonomické hodnoty. V tomto období se rozhoduje o svém vzdělávání do budoucna a o svém působení na pracovním trhu. Teprve po ukončení základní školy je lze možné uvažovat o dalších vzdělávacích krocích.

Prostřednictvím mládeže dochází k vývoji hodnotového systému společnosti, protože interiorizace hodnotového systému společnosti se neděje mechanickým kopírováním. Mládež je v tomto procesu aktivním subjektem a přebírá jednotlivé hodnoty diferencovaně a tak zpětně modifikuje hodnotový systém společnosti.

Mládež je však výrazným subjektem, který do společnosti přináší pozitivní, ale i negativní procesy a jevy. Současná společenská deviace má svůj základ ve skupině mládeže.

V poslední době narůstá podíl nezaměstnaných mladých lidí. Díky nezaměstnanosti mladé generace narůstá kriminalita, konzumace návykových látek a spousta času tráví mládež i na internetu. Z vyspělých zemí s dlouholetou zkušeností je známo, že obětí nezaměstnanosti je právě mládež. Díky nezaměstnanosti mají mladí lidé spousta času a

většinou si čas vyplňují komunikací na internetu, sdílení fotek a podporují špatnou životosprávu.

Mládež se proto dostává do kontaktu s negativními vlivy, které mají dopad na jejich zdraví a psychickou odolnost. Drogy, alkohol, nechráněný sex, to vše ohrožuje jejich mravní a sociální vývoj, kdy ještě nejsou sociálně zralí. Společnost doposud mládež nechránila, ale sama podlehla vlivům, které negativně ovlivňují mládež. Podle policejních statistik se zvyšuje brutalita mladých pachatelů.

Z hlediska sociologie, se dá chápat mládež jako skupina mladých lidí, kteří mají společné zájmy, názory a hodnoty, které se týkají partnerského života, vzdělávání, odborné kvalifikace, osvojení svého „já“.

Při sledování mládeže je důležité si povšimnout vztahu jedince a školy, jedinec a jeho rodina a další vztahy, které jsou dvoustranné. Životní pole se vztahují k určitému jedinci a jeho stylu života. Toto pole se skládá ze tří složek, a to biologického, mentálního a sociálního pole. Tyto složky obsahují podmínky pro celkový vývoj osobnosti. Biologické pole obsahuje vše, co působí na smysly člověka, co postihuje první signálovou soustavu. Do biologického pole patří část okolního světa. Mentální pole je soubor podnětů, které působí na psychiku člověka, stimuluje rozvoj rozumových schopností a fungování duševního klidu. Sociální pole, je pole, které strukturálně zobrazuje realitu. Je sem možné zařadit společné instituce a organizace, jedince a skupin, společenské procesy. Životní pole jsou částečně stejná. Do životního pole lze zařadit civilizace, národ, rasa, sociálně třídní příslušnost – stratifikace, parta, kamarádi, spolužáci, příbuzní. Tímto se jedinec individualizuje a hledá si své místo ve společnosti. Když jedinec mění svoje chování, má tendenci měnit i chování druhých. Změna sociálního pole má dopad na proces sociálního zrání a na sociální osobnost jedince. Pokud se osobnost mění, mění tak i jeho životní pole, jedinci mění zájmy a také názory.

Základní primární skupinou je rodina. Pro osobnost jedince je podle psychologů určující velmi rané dětství a zkušenost z rodiny. Jedinec, který vyrůstá v dětském domově, má jiné odlišné pole, než dítě, které vyrůstá s rodinou doma. Vlivy ze sociálního pole, konkrétně z rodiny, jsou účinnější, když je rodina úplná. Pokud rodiče spolu nežijí, nebo mají jiné partnery, může se to negativně podepsat na vývoji dítěte. To se pak projevuje

v těch případech, kdy celé okolí jedince je překvapeno, až šokováno, jak je chování jedince nevyzpytatelné. Na tyto problémy se váže emocionalita.

U jedince, který je citově deprimován a frustrován, nastává situace v prvcích sociálního pole. Je tedy možné hovořit o krizi emocionality. Krize emocionality se týká především rodiny. Tato krize se dělí na vnější a vnitřní. K vnější patří komercializace české společnosti. Část rodičů hodně cestuje, podniká, tráví čas v zahraničí a dělá kariéru. Některé rodiny jsou naopak nezaměstnaní, nebo dělají více zaměstnání najednou, anebo mají psychicky i fyzicky náročnou práci. V obou dvou případech si nedělají na děti tolik času, kolik by měli. Všechny tyto skupiny nejsou vhodné vést rodinný život, protože nemají čas ani energii, aby se o své dítě starali tak, jak by správně měli. K vnitřním příčinám patří změna struktury aktivit v rodině a aktivit jednotlivých členů rodiny. Sledování televize, poslouchání CD patří především u mládeže k dominantním aktivitám. Během pár let se do dominantních aktivit přidává internet, on-line hry, zkrátka všechno, co je spojeno s počítačem. Mládež začala na internetu trávit spoustu času.

Největší skupina lidí, která doslova podlehla internetu, je mládež. Nejčastější věk, který internet nejvíce používá je zhruba věková hranice 14-17 let. Tento věk se řadí do začínající puberty a dospívání. Rodiče by se měli dětem věnovat. Jsou věci, které rodiče měli vědět, např. v kolik chodí spát, s kým se vídá o víkendech, co jí, jak zvládá učení a podobně.

„Staří lidé věří všemu, lidé středního věku nedůvěřují ničemu, mladí lidé vědí všechno“
(Oscar Wilde)

Dospívání má tři fáze, pubertu, přechod mezi pubertou a adolescencí (období mezi pubertou a dospělostí) a dospívání. Fáze dospívání je pro mladé lidi velice důležitá, cílem je najít sám sebe, vědět svojí životní úroveň, svoje zájmy a mít představu o tom, jak by měl vypadat jeho život.

V dospívání je velice důležité, aby jedinec měl nějakou náplň práce a záliby. Pokud nemá, tak to může mít velice špatný dopad na chování, psychiku a fyzické zdraví.

2.2 HODNOTY MLÁDEŽE

Hodnoty zaujímají místo v motivaci člověka a hlavně v jeho chování. U mladých lidí se hodnoty vytváří ve složitých situacích. K modifikaci hodnotového systému společnosti dochází při změnách sociálních podmínek, podmínky mohou být materiální a duchovní. K pozitivnímu posunu hodnot vytváření hodnot patří uspokojování individuálních potřeb. Do hodnotového systému se zahrnuje kulturní a duchovní rozvoj. Při osvojování společenských hodnot je mladý člověk aktivní subjekt společnosti. Jedinec své hodnoty přijímá individuálně. Mezi nejčastější subjekty, které působí na hodnotový systém jedince, patří škola, rodina a volnočasové aktivity. V ideálním případě by měli tyto subjekty do sebe zapadat a působit kladně na vývoj, chování jedince a zvyšování hodnot.

Hodnotový systém dítěte a dospívajícího není možné formovat nějakým přímým atakem na hodnotový systém, ale konstrukcí hodnotového sociálního pole dítěte a to takovým způsobem, že je vytvořeno hodnotové pole žádoucího charakteru, které bude vytvářet tlak na interiorizaci pozitivních hodnot. (Sak, 2004)

2.3 VOLNÝ ČAS MLÁDEŽE

Volný čas, je podle sociologie čas, ve kterém si jedinec na základě svých zájmů, nálad a pocitů volí svojí činnost, kterou chce v daný okamžik dělat. Volnočasové aktivity mají u jedinců svá specifika. V dětství se utváří hodnotový systém a hledají svoje priority a zájmy. Díky dynamice a vyvíjení osobnosti se tvoří základní životní styl. Aby tento styl byl kladný, tak je zapotřebí propojit pracovní a volnočasové aktivity. Volný čas se dá chápat jako relaxační a vývojový proces. Společnost si uvědomuje tuto funkci volného času pro svůj rozvoj a vytvářením podmínek usiluje o optimální naplnění této společenské funkce volného času. (Sak, 2004).

V žádném dalším období není jedinec schopen zvládat tak velké množství aktivit jako v mládí, protože se základní zájmová orientace tvoří v mladistvém věku.

2.4 ZÁVISLOST MLÁDEŽE NA INTERNETU

Spousta mladých lidí si bez internetu nedokáže představit den, někdo ani hodinu a někteří jsou připojeni neustále. Zde se hovoří o závislosti. Podle zahraničních výzkumů se vyvine závislost u 1-5 % uživatelů internetu. Závislost může postihnout kohokoliv, to znamená, jak na mládež, tak i dospělé. Mládež je ale zranitelnější. Existují odhady, podle nichž je v ČR na cestě k závislosti několik desítek tisíc dětí a mládeže. (Jaroslav Vacek z Centra adiktologie UK).

Předmětem závislosti se může stát internet jako takový, tedy vyhledávání informací, čtení si zpráv, novinek o světě a podobně. To se nazývá specifická internetová aktivita. Ve druhém případě jde nejčastěji o prohlížení erotických stránek, on-line hry a chat. Kvantitativně se za závislost v USA považuje více než 11 hodin jednotlivého typu aktivity za týden a v tomto smyslu tam bylo v r. 2000 přes 200 000 závislých na internetu.

V poslední době se prosazuje odlišná definice závislosti. O této závislosti se mluví tehdy, když se projevují následky v oblasti sociálních vztahů, to znamená, že nám závislost komplikuje vztahy, ničí rodinu, vytváří konflikty apod. Podle britských psychiatrů dosahuje podíl závislých celých 6% uživatelů internetu. Rakouský podíl je poloviční a americký ještě nižší, takže lze doufat, že závislosti na internetu bude ubývat s růstem počtu uživatelů. Další studie prokázaly, že většinu závislých tvoří mladí lidé.

Závislost na internetu je nemoc jako každá jiná závislost. Dá se přepokládat, že internetová závislost je stejná jako závislost na drogách, alkoholu a jiných návykových látkách. Internet je mnohem levnější než droga, ale zase stojí o hodně více času. Některé příklady uvádí nepřetržitě 40 hodin na internetu. Poté přicházejí i zdravotní komplikace, únava, nedostatek spánku, oslabení imunity, problémy s očima, obezita, nedostatek pohybu a mnoho další problémů. V některých zemích zahrnují specializované léčebny i léčbu závislosti na internetu. Například ve Švédsku pracuje léčebna Internet Therapy Center. Návykové chování ve vztahu k internetu a sociálním sítím může být formou úniků před skutečným světem, problémy, mezilidskými vztahy.

2.5 HLEDÁNÍ IDENTITY MLÁDEŽE

Hledání identity patří k jednomu z nejdůležitějších úkolů, s nimiž se dospívající člověk musí vyrovnat. Mladý člověk potřebuje seberealizaci. Seberealizace spočívá v uplatňování rozvinuté osobnosti a to vlastní směrem. Hledá sám sebe, chce najít smysl života, náplň práce, chce zjistit, co ho bude v životě bavit.

Například oblečení je vnějším projevem sounáležitosti s určitou skupinou, je to způsob jak dát najevo, že někam patří. Tohle všechno může symbolizovat partu lidí, kteří mají společné zájmy. V partách dělají i spoustu věcí, které by nikdy sami určitě nezkusili. Vzájemné povzbuzování ale dodává mladým sebevědomí. Testování nových věcí pomáhá mladým lidem definovat a rozvíjet jejich identitu a podtrhuje jejich oddělení od rodičů. Riskování nemusí být vždy špatné, pokud není nebezpečné. Některé podoby mírného riskování mají dokonce nespornou hodnotu: sportování, dobrovolná práce, hudba, umění. To vše může mít pozitivní dopad na chování mladých lidí. Adolescent se tak navíc může pozvolna zbavovat citové vazby na dospělých, nemusí být na nich tolik závislý. Naopak se rozvíjí vztahy se svými vrstevníky.

3 MÉDIA A JEJICH VLIV NA CHOVÁNÍ MLÁDEŽE

3.1 VLIV INTERNETU NA CHOVÁNÍ MLÁDEŽE

Média mají na chování mládeže pozitivní, ale i negativní následek. Jedná se o dva pohledy, kde se na jedné straně může jedinec vzdělávat a déle rozvíjet, na druhou stranu se může jednat o nebezpečný virtuální svět. Mládež se objevuje v tzv. kyberprostoru. V některých případech mládež bere internet jako svůj druhý domov, kde se schovávají před školou, rodiči a problémy. Své problémy svěžují nejvíce na sociálních sítích, které jsou motorem života mladých lidí. Smyslem sociálních sítí je vyhledávání druhých lidí a rozvíjení a udržování vztahu s nimi. Sociální sítě mají určitý společenský prvek. Vzestup Facebooku vedl k tomu, že tento aspekt získává na důležitosti v životě stále většího počtu lidí. Mladá generace stráví na sociálních sítích spoustu času. Komunikace zde dokáže velice ovlivňovat lidské chování, emoce, názory. Mladí lidé využívají internet spíše pro zábavu, relax a vyplnění volného času.

Co se týče používání internetu, je mládež daleko vyspělejší v používání počítače a internetu, než rodiče. Mládež v období adolescence patří k nejvíce rizikovým skupinám, v oblasti nebezpečí a zneužívání na internetu. Na internetu je spousta mladých lidí, kteří žijí a prožívají svůj virtuální profil, který by si ve skutečnosti přáli. Na toto nebezpečí si nedávají pozor právě mladí lidé. Tím, že mládež může být on-line, tak bude ztrácet sociální interakce a vytváření nových mezilidských vztahů.

3.2 POZITIVNÍ PŮSOBNÍ INTERNETU NA MLÁDEŽ

Internet má pozitivní stránky, které se mohou na mládeži kladně projevit. Počítačové techniky slouží jako pomůcka při vyučování. Internetové vyhledávání informací, které se týkají vzdělání, kdy se člověk samovolně a dobrovolně vzdělává a doplňuje učivo ke škole. Díky internetu je vzdělávání mnohem jednodušší a dá se tedy říci, že v tomto případě má internet pozitivní dopad na psychický rozvoj mládeže.

E-learning (elektronické vzdělávání) je ve většině případů placená forma výuky v oboru, který si každý může individuálně vybrat. Nejvíce vyhledávaným oborem je výuka cizích jazyků, nebo práce s počítačovými programy (PowerPoint, MS Office Excel atd.).

Díky internetu je mnohem větší možnost rozšiřovat svoje znalosti. Díky encyklopediím, které jsou na internetu zveřejněny, je čerpání informací snadné.

Prostřednictvím internetu se může mládež naplno věnovat věcem, které je baví a naplňují. Různé koníčky, zájmy, hobby a další relaxační činnosti jsou na internetu oblíbené.

3.3 INTERNETOVÁ KRIMINALITA PÁCHANÁ NA MLÁDEŽI

Internetová kriminalita zahrnuje trestnou činnost, kde se stává internetové připojení nástrojem, cílem nebo místem spáchání trestného činu. Internetová trestná činnost zahrnuje široké spektrum potenciálně ilegálních aktivit, kdy může docházet ke krádežím, podvodům, vydírání, sexuálními deliktům. Mezi nejrizikovější oblasti týkající se mládeže patří získávání osobních informací, fotografií a videa obětí. K problémům mezinárodních rozměrů dnes patří právě pornografie on-line. Uživatelé internetu si dokonce mohou objednat on-line show, při nichž dochází k zneužívání skutečného dítěte. Za tuto „show“ jsou mladým lidem nabízeny různé dárky, finanční odměny, slibování drahých věcí apod. Jsou uváděny různé případy, kde po seznámení došlo i k vraždě, a takovéto případy nejsou ojedinělé. V České republice rovněž dochází k obdobným případům.

Mladí lidé jsou šikanováni, ponižováni, ztrácejí sebevědomí. Žádná lítost v šikaně neexistuje, na místě je tedy krutost bez smilování. Když se v reálném světě vytvoří šikana, tak se to dá ihned řešit, protože je útočník známý. Šikana znamená někomu opakovaně ubližovat, ohrožovat. Zahrnuje jak fyzický útok, v podobě bití, poškozování věcí, tak i slovní útok v podobě vydírání, vyhrožování či ponižování.

Kyberšikana je specifický druh šikany, který využívá internet, mobilní telefony, tablety a jiné komunikační nástroje. Na sociálních sítích je vidět, zda si dotyčný tu zprávu přečetl, takže soukromí je nulové. Na sociálních sítích se dá napsat neomezeně zpráv, takže pachatel se nedá zastavit. Sem patří i rozesílání fotografií a videí lidem z okolí, ze třídy tak, aby se oběť cítila bezmocně.

Existují případy, kdy agresor ukradl oběti heslo na sociální síť a vydával se za něj, rozesílal fotky, videa, posílal vulgární zprávy. (Kowalsky,2008).

StopCyberbullying.org je celosvětová organizace se zaměřením na internetovou bezpečnost, která definuje kyberšikanu jako situaci, kdy dospívající opakovaně trpí, hrozí, pronásleduje, ponižuje, zesměšňuje, nebo se jinak zaměřuje na další dítě nebo dospívajícího pomocí textových zpráv, e-mailů, IM nebo pomocí jakéhokoliv jiného typu moderních komunikačních technologií. (Kowalsky, 2008)

3.4 RIZIKOVÁ KOMUNIKACE S NEVHODNÝMI LIDMI

Nevhodný člověk se nazývá člověk, který umí manipulovat s lidmi, získávat potřebné informace k dosažení svých cílů. Se sociálním inženýrstvím se spojují různé podvody, kdy se manipulátor vydává za někoho jiného. Využívají nezkušenosti mládeže a navádí je, aby posílali své fotografie a videa. Někdy se chtějí i s dětmi setkat osobně. Aby dosáhli svého cíle, neváhají využít vydírání a vyhrožování - třeba právě tím, že se zveřejní intimní materiály, které během dopisování získal. Především je potřeba mít neustále na paměti, že na internetu se nedá nikdy vyloučit kontakt se skrytou identitou.

Již v roce 2011 kriminalisté zaznamenali nárůst případů, kdy jsou děti přesvědčovány prostřednictvím sociálních sítí a posléze na ICQ a SKYPE .

Pokud mezi pachatelem a obětí dojde k osobnímu setkání, pak hovoříme o kybergroomingu. U kybergroomingu nelze jednoznačně určit jací lidé se stávají útočníci. Nalezneme mezi nimi osoby se sníženou životní úrovní, bez vzdělání, bez práce, zadlužené osoby, ale i osoby vysoce postavené (právníky, učitele). V řadě případů oběť pachatele zná. Mezi útočníky podle výzkumů převažují osoby, které nebyly doposud trestány. Kybergroomery se ale někdy stávají ti, kteří již byli za sexuální obtěžování proti mladistvým odsouzeni.

Hlavním důvodem je, že mládež touží po dobrodružství, chtějí poznat něco nového, co jim reálný svět nenabízí.

Výzkumy ukazují, že přibližně 20% dětí se na internetu setká se sexuální nabídkou. Tato čísla se rok o roku zvyšují. Alarmující je fakt, že pouze 25% obětí oznámí snahu groomera o navázání sexuálního kontaktu někomu z dospělých (rodičům, učitelům, apod.) (Mitchell et al, 2004).

Proces manipulace s mladými lidmi prochází různými fázemi, jak pachatelé získávají oběti:

1) **První etapa groomingu** - je získat důvěru v oběti, cílem je přesvědčit je o své pravdě, dokázat jim, že jsou ideální partneři, nebo kamarádi. Snaží se jim pomáhat, nutí je, aby se otevřeli o rodině a podobně, aby si oběti byly jisté, že jim mohou plně důvěřovat. Groomer se tedy staví do pozice důvěryhodné osoby, která oběti rozumí, chápe problémy a starosti.

Často řeší citlivá témata, například manželské problémy rodičů, sexuální život a podobně.

Útočník se také snaží izolovat oběť od okolí, chce, aby se uzavřela a komunikovala jenom s ním a jenom s ním řešila problémy, které oběť má.

2) **Podplácení, dárky, služby, budování si důvěrného vztahu** - už zaběhnutý vztah groomer vylepšuje a upevňuje různými dárky. Úplně bezdůvodně, jenom aby si oběť pachatel udržel ve své pomoci a měl neustálý pocit, že dítě patří jemu a chce se o tom neustále přesvědčovat.

3) **Vyvolání závislosti oběti na osobě útočníka** - v této etapě vzniká závislost dítěte na groomerovi. Jeho neustálé kontaktování, posílání dárků, je pro dítě prioritou a nechce se toho vzdát, protože je to pro dítě člověk, komu věří a se vším se svěřuje. Ví o dítěti mnohem více než vlastní rodiče, kteří žijí s dítětem pod jednou střechou. Nejhorší je fakt, že děti začnou lhát rodičům, jak a kde tráví svůj volný čas. Poté vznikají doma konflikty, hádky a ztráta důvěry rodičů ke svému dítěti.

4) **Osobní setkání** - První setkání může být realizováno procházkou v parku, večeří v restauraci, návštěva kina. Poté to může zajít i k návštěvě pachatelova bytu.

5) **Sexuální obtěžování, zneužívání** - poslední etapou je sexuální obtěžování a zneužití dítěte groomerem (Kopecký, 2008).

Online, či off-line oběti těchto trestných činů pocházejí z různých socioekonomických úrovní ve společnosti, zeměpisných oblastí a kulturních zázemí. Z hlediska věku a pohlaví jsou nejčastějšími oběťmi sexuálního násilí pubertální dívky mezi 13 až 17 lety.

Výzkumy se také snaží zjistit důsledky, které oběť může v dospělosti mít. V literatuře existují důkazy o tom, že sexuální zneužívání v dětství vede ke dlouhodobým potížím, které oběti mohou mít až po zbytek života. Do konce života se ukazují závažné problémy po stránce duševního zdraví. Oběť může ztratit sebevědomí, může se stáhnout do sebe a už se nikdy nikomu nesvěří. Může to mít obrovský vliv na další navazování vztahů, budování přátel a celkově se v životě najít. K těmto problémům patří on-line zneužívání a i off-line zneužívání.

Oběti se po sexuálním traumatu uzavírají sami do sebe, nekomunikují se svým okolím. Bývají úzkostné, v depresi, v negativních myšlenkách, ze kterých se těžko dostávají. Vyskytují se u nich černé myšlenky, kdy děti přemýšlí nad sebepoškozováním, ubližováním ostatním lidem a někdy i nad sebevraždou.

Je potřeba, aby se uživatel snažil najít přirozenou rovnováhu mezi reálným a on-line světem v oblasti lidské intimity. (Rachna, 2010).

Podle americké on-line studie z roku 2010, která vychází z odpovědí 1000 uživatelů on-line sociálních sítí, 48% uživatelů kontroluje své účty na sociálních sítích i několikrát během noci.

3.5 VLIV FACEBOOKU NA MLÁDEŽ

Na Facebooku si své profily zakládají reální lidé. Pro přihlášení do této sítě je nutné zadat funkční e-mail. Dále na svém profilu člověk uvede informace, podle kterých si ho snadno mohou vyhledat lidé, kteří jej znají z reálného života. Mnoho lidí se tak stalo uživateli Facebooku, protože chtějí být v intenzivním kontaktu se svými přáteli, sdílet informace, posílat obrázky a nahrávat videa. Základem Facebooku je přidávání a kontaktování se s přáteli. Velikou součástí Facebooku jsou skupiny, kde se lidé přidávají a pší si mezi sebou. Přidáním se do určité skupiny se dá vyjádřit svůj koníček a záliba například značka vína, oblíbená kavárna, atp..

Facebook je sám o sobě pouze zdroj ke komunikaci, která je zadarmo a je velice rychlá a aktuální. Uživatel, když odešle zprávu, tak ví, kdy jeho přítel byl naposledy online a teď je i novinka to, že se zobrazí, kdy si zprávu přečetl. Pokud má uživatel zapnutou funkci GPS, tak se i může zobrazit, z jakého místa byla zpráva odeslána.

Facebook je velice moderní, je to pro mnoho lidí druhý svět, kde mohou otevřít, podělit se s lidmi o svoje zážitky, informovat o tom, kde se právě nacházejí, jak se mají, co právě dělají, mohou vlastně cokoliv, co se jim zdá zajímavé. Otázkou je, jestli na internetu vůbec existuje anonymita. Pravda je, že vlastně neexistuje. V tomto ohledu se spíše hovoří o pseudonymitě (částečná anonymita), protože na úrovni síťového protokolu musí být znám jak příjemce, tak odesílatel. Nevýhoda pseudonymity je, že nemusíme znát skutečnou identitu osoby. Hrátky s identitou jsou možné například jako trolling. Jde o člověka, který rád provokuje na internetu, ve skupinách, rád způsobuje hádky a chaos. Je možné, že se uživatel na svém profilu vylepší, sníží si věk, ubere hmotnost, přidá centimetry a poté vypadá úplně jinak, než ve skutečnosti. Předstírání je taky jedna z možností, muž se vydává za ženu, nebo naopak. Přes počítač a zprávy, to nemůže nikdo poznat, ani určit. Na Facebooku existuje také mnoho profilů, jejichž

cílem je hledat oběti. Obětí se může stát prakticky kdokoliv, není rozdíl, jestli to je mládež, nebo dospělý.

3.6 NEBEZPEČÍ NA FACEBOOKU

Mnoho mladých lidí uvádí na Facebooku své osobní údaje. Mnohdy dávají na svůj profil i adresu bydliště, školy a telefonní čísla. A pachatel má o práci méně, protože ví mnohem víc, než si dokázal představit, protože všechny informace jsou dostupné jedním kliknutím myši. Pachatele mohou informace o oběti odvést až před dům, nebo školu, kde se jeho oběť nachází.

Spousta rodičů nemá tušení, co jejich dítě ve volnočasové aktivitě dělá, kde se pohybuje, jakou má komunitu přátel. Proto by se rodiče měli informovat i o nebezpečí na internetu, tedy ne jenom na ulici, ale také ve virtuálním světě.

Z průzkumu Consumer Reports, který se uskutečnil v roce 2011, vyplynulo, že 7,5 milionu aktivních uživatelů Facebooku lže o svém reálném věku, váze, výšce, zaměstnání. Mezi těmito uživateli je více než 5 milionů mladších než 10 let. Podle licenčních pravidel je nutné, aby uživatelům bylo nejméně 13 let. Pět milionů amerických domácností se muselo potýkat s krádežemi identity, kyberšikanou. V návaznosti na podobné průzkumy spustil Facebook nové zabezpečovací nástroje, které by měli uživatele chránit před kyberšikanou, falešnými profily a podobně.

Všechna tato zabezpečení však ztrácejí na svůj význam, pokud o nich rodiče nebudou se svými dětmi mluvit a společně jim pomáhat je nastavovat. (Li, 2001)

PRAKTICKÁ ČÁST

4. PRŮZKUMNÉ TERENNÍ ŠETŘENÍ

Praktická část je tvořena dotazníkovým šetřením. Zaměřuje se na problematiku, která se týká chování mládeže při používání internetu.

Hlavním cílem praktické části je zjistit, do jaké míry internet zasahuje do chování mladé generace. Dále zjišťuje zda mládež vnímá internet jako pozitivní součást života nebo naopak negativní.

4.1 Charakteristika dotazníku

Nejčastěji používaná metoda je za pomoci dotazníku. Díky přesně položeným otázkám, které jsou rozdány na sportovištích mladých lidem, konkrétně na tenisových kurtech, se dozvíme všechna fakta, které potřebujeme k výzkumu. Zvolila jsem dotazník proto, že jsou odpovědi rychlé a náklady jsou minimální. Pro tento dotazník jsem si vybrala tenisové kurty v Modřanech a oslovila jsem mladé lidi. Celkem jsem rozdala čtyřicet dotazníků.

Při oslovení respondentů jsem upozornila na anonymitu a podala jsem informace ohledně vyplňování dotazníku. Limit pro vyplnění dotazníku byl 20 minut. Otázky jsou krátké, dobře podávané. Pomocí tohoto rychlého dotazníku zjistíme spoustu odpovědí od respondentů. Zjistíme jejich názor a pohled na internet. Poslední otázka je otevřená, aby se mohli respondenti rozepsat, vyjádřit svůj názor a celkově zhodnotit daný problém.

4.2 Otázky a hypotézy

Otázka č. 1 : Ovlivňuje internet mládež pozitivně?

Hypotéza č. 1 : Internet ovlivňuje mládež pozitivně.

Otázka č. 2 : Může internet vzdělávat mládež?

Hypotéza č. 2 : Ve většině případů internet pomáhá mládeži ke vzdělávání.

Otázka č. 3 : Hrozí mládeži na internetu nebezpečí?

Hypotéza č. 3 : Na internetu mládeži hrozí nebezpečí.

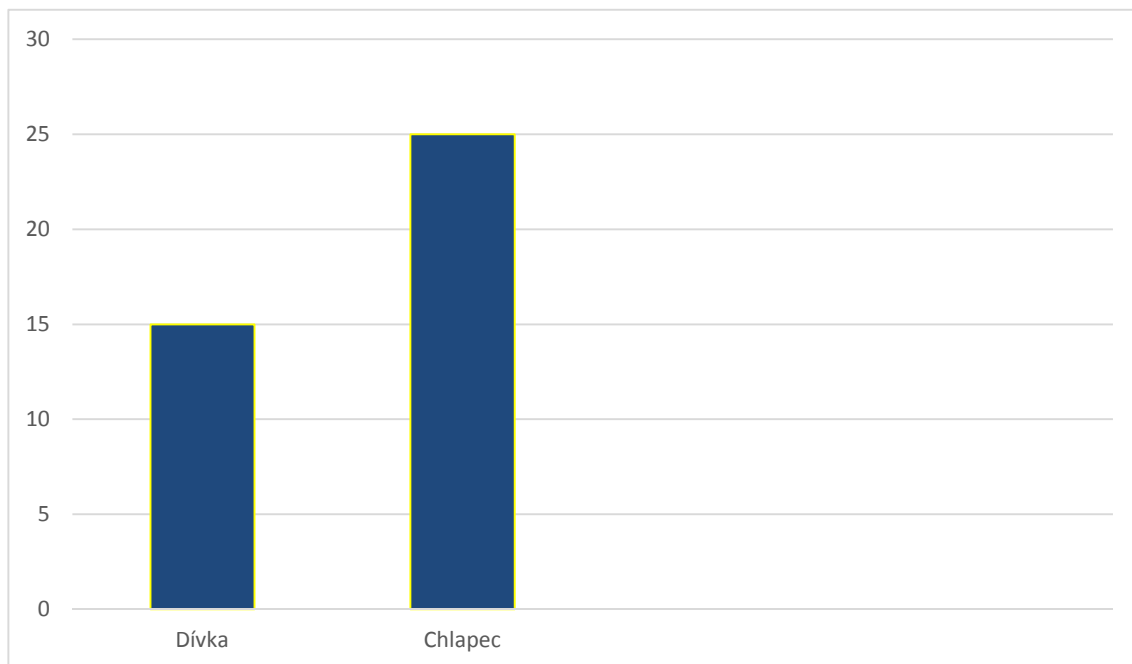
Otázka č. 4 : Ovlivňuje internet mládež negativně?

Hypotéza č. 4 : Internet ovlivňuje mládež negativně.

4.3 Interpretace výsledků

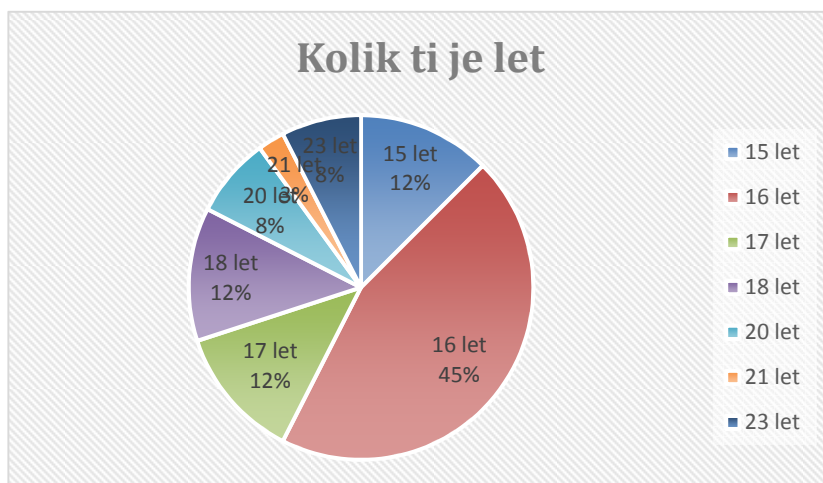
Všechny zodpovězené otázky jsou zpracovány do grafů k lepšímu pochopení a přehlednosti výsledků dotazníků

Otázka číslo 1: Jsi?

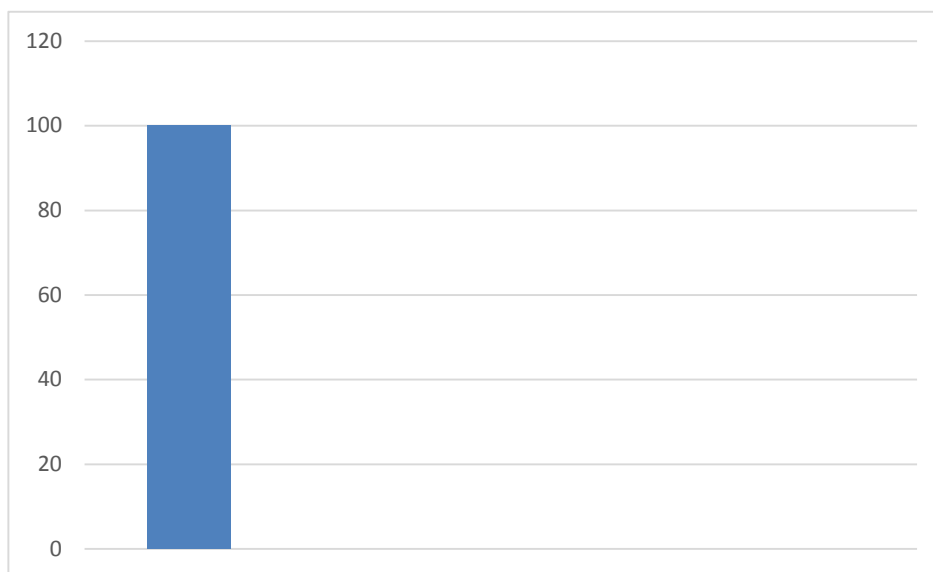
Dotazník vyplňovalo 40 respondentů, z toho 15 dívek a 25 chlapců.

Otázka číslo 2: Kolik ti je let?

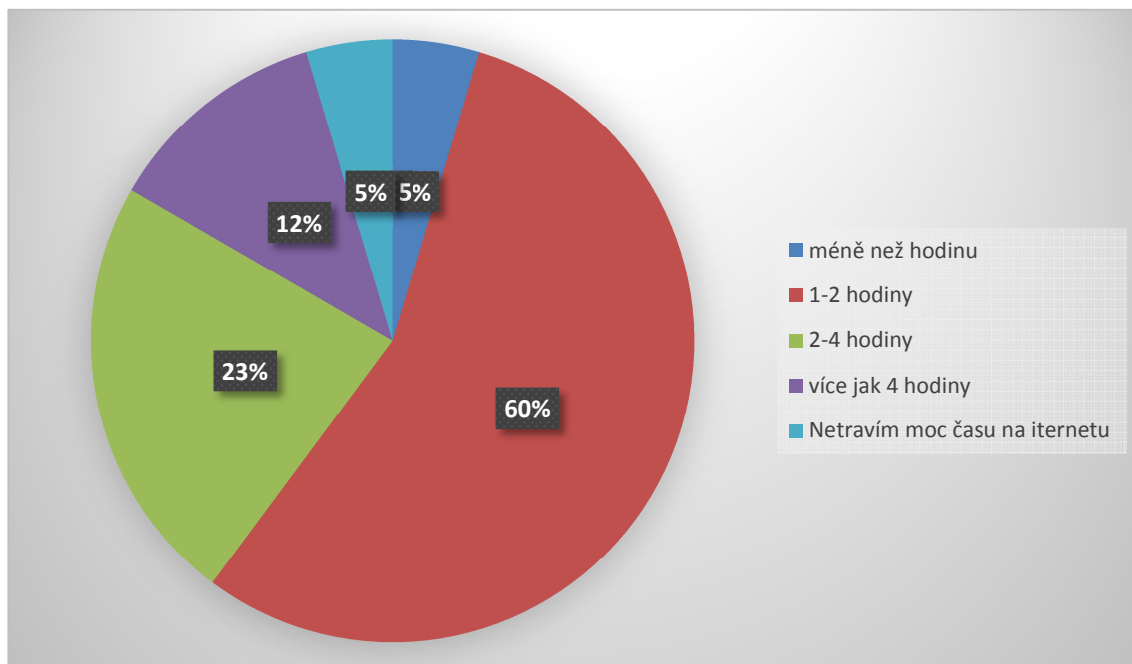
Dotazník vyplňovala mládež ve věku: 15 let- 5 respondentů, 16 let- 18 respondentů, 17 let- 5 respondentů, 18 let- 5 respondentů, 20 let- 3 respondenti, 21 let- jeden respondent, 23 let- 3 respondenti.

Otázka číslo 3: Používáš internet doma?

Z odpovědí na tuto otázku jsme se dozvěděli, že 100% respondentů používá internet doma. Z odpovědi je zřejmé, že v dnešních domácnostech je počítač a přístup na internet nepostradatelným prostředkem. Všichni respondenti využívají počítač doma a mají přístup na internet.

Otázka číslo 4: Ve všední den trávím na internetu.(průměrně)

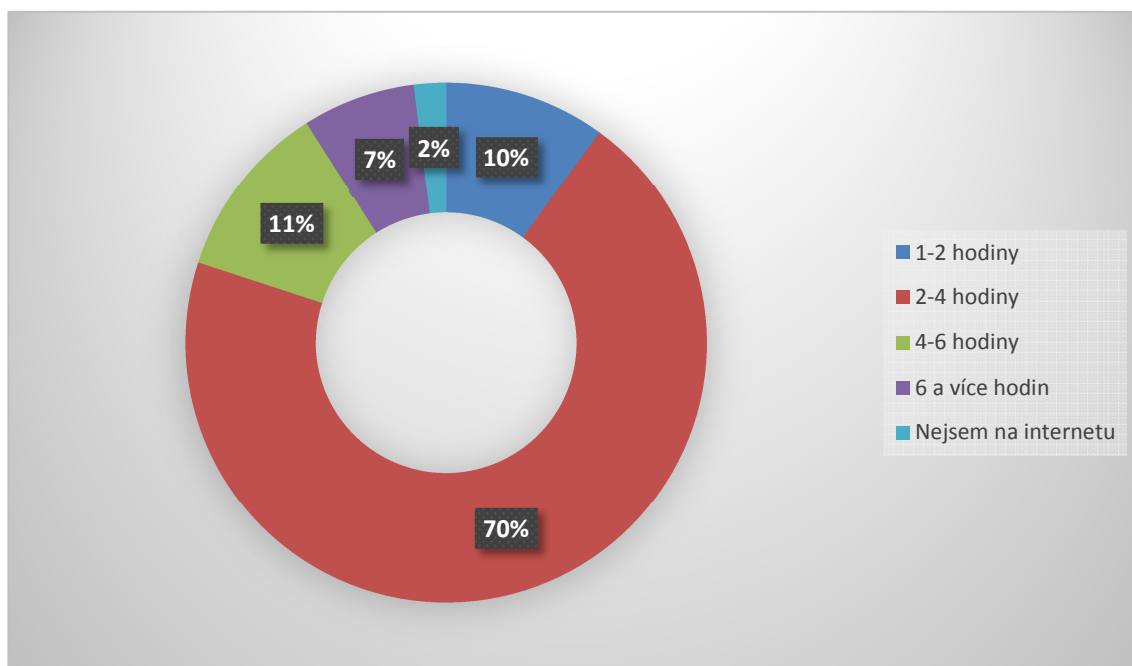
Nadpoloviční většina 60% respondentů odpověděla, že ve všední den tráví na internetu průměrně 1÷2 hodiny.

Ti, co stráví na internetu méně než hodinu, což je zhruba jenom na přečtení pár novinek z internetu, napsat pár zpráv a zase internet na celý den vypnout je 5 %.

Velkým překvapením je, že 5% respondentů a internet během všedního dne nechodí skoro vůbec, jenom výjimečně.

Odpověď více jak 4 hodiny zvolilo 12% respondentů, takové množství stráveného času na internetu je mládež ve všední den na internetu připojena. Tento výsledek je alarmující, protože jestli mládež tráví na internetu 4 hodiny a více, je zřejmé, že po škole jedinec tráví zbytek dne u počítače.

Otázka číslo 5: O víkendu jsem na internetu.(průměrně)

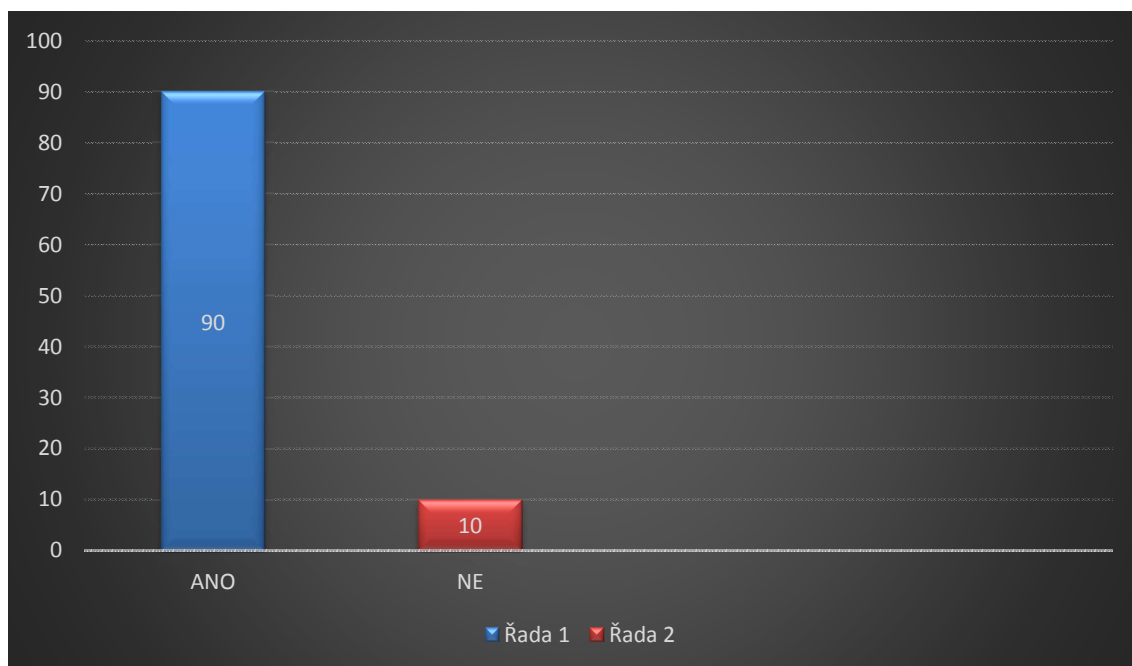

Odpovědi na tuto otázku jsou podobné jako u předchozí otázky, ale je rozdíl v rozmezí stráveného času na internetu. O víkendu tráví mládež na internetu mnohem více času než ve všední dny.

Téměř 70% mládeže tráví na internetu 2÷4 hodiny. Poté 10% respondentů odpovědělo, že internet jim o víkendu zabere 1÷2 hodiny. Internet během víkendu nepoužívá pouhé 2% mládeže. Z toho vyplývá, že pouze 2% mládeže se o víkendu věnují jiným činnostem, které jim zaplní volný čas.

Poté 4-6 hodin tráví na internetu 11% mládeže. A 7% mládeže tráví na internetu více jak 6 hodin, takže je jedinec připojen skoro od rána do večera. Což může mít dopad na závislost na internetu, únavu, nedostatek času na přípravu do školy.

Otázka číslo 6 : Používáš internet jako prostředek ke vzdělání?

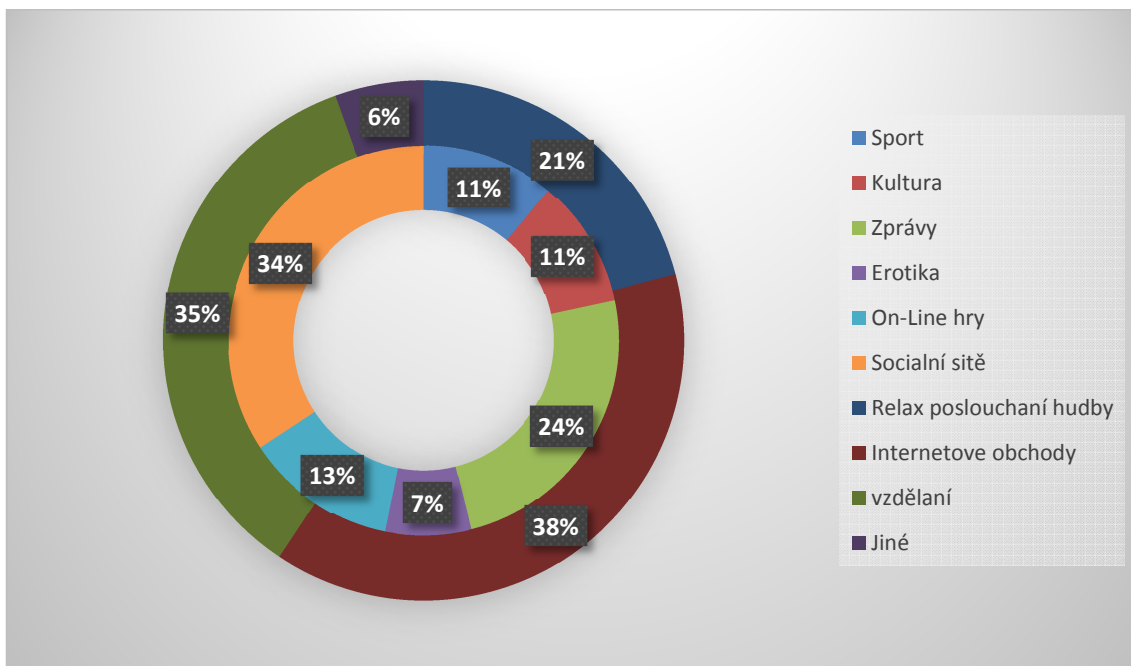

90% respondentů uvedlo, že internet jim pomáhá ke vzdělání. Pomocí internetu si vyhledávají potřebné informace ke svému studiu. Tím pádem internet má na 90% respondentů pozitivní vliv.

Zbýlých 10% odpovědělo, že internet ke svému vzdělání nepožívá a dávají přednost odborným knihám, přednáškám ze školy a svým výpiskům ze školy.

Dá se tedy konstatovat, že internet pomáhá mládeži ke vzdělání a působí na mládež pozitivně.

Otázka číslo 7: Co tě na internetu nejvíce zajímá? (maximálně 5 odpovědí)

Sport - 28%

Kultura - 27%

Zprávy - 62%

Erotika - 18%

On-line hry - 32%

Sociální sítě - 87%

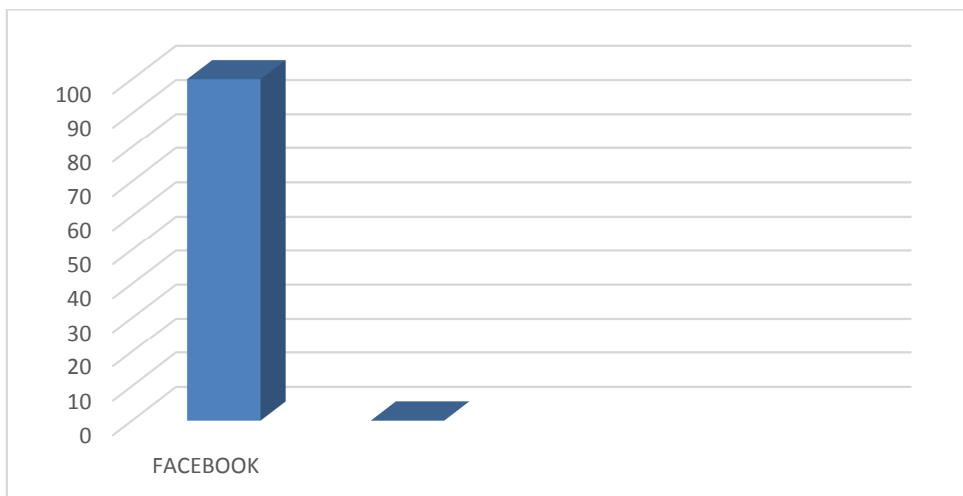
Relax, poslouchání hudby - 19%

Internetové obchody - 35%

Vzdělání - 32%

Jiné - 5%

Otázka číslo 8: Používáš Facebook?

Není překvapením, že všichni respondenti odpověděli, že sociální síť Facebook používají.

Všech 100% respondentů má na Facebooku založen profil, je tedy jasné, že Facebook vlastní všech 40 tázaných respondentů.

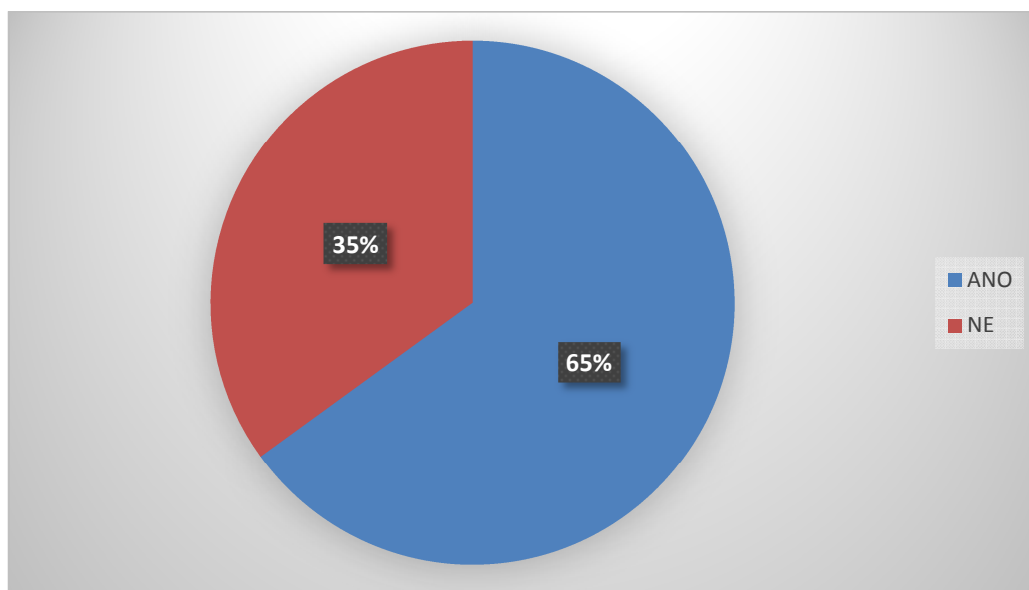
Otázka číslo 9: Přes co nejraději na internetu komunikuješ?

Respondenti používají internet jako prostředek nejrychlejší komunikace a jako prostředek k navazování nových a upevňování současných vztahů. Nejčastěji

komunikují přes sociální síť Facebook (84%), který slouží k posílání zpráv, ale i ke sdílení fotek, videí, statusů a podobně. Tato forma komunikace je v dnešní době nejvíce rozšířená a to nejenom u mladých lidí. Poté je v 6% používán e-mail, kde není okamžitá odezva adresáta, ale slouží spíše k pracovním účelům. ICQ používá 7% a nejméně je mladými lidmi používán Skype se 3%. Chat tedy nepatří k oblíbeným formám komunikace.

Otázka číslo 10: Chováš se na internetu jinak než ve skutečnosti?

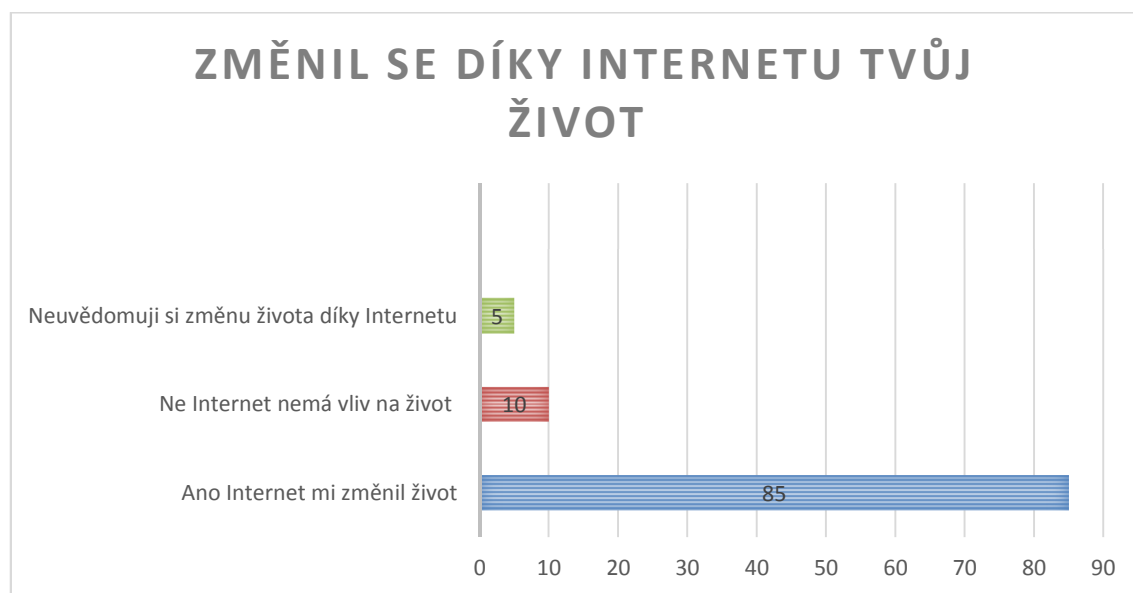

U této otázky bylo zodpovězeno, že 65% mládeže se chová jinak ve virtuálním životě, než v reálném životě.

Z toho vyplývá, že více než polovina mládeže rozlišuje svět virtuální a svět reálný, kde si mohou na něco hrát, za něco se skrývat a celkově si hrát se svojí identitou a přivlastňují si něco, co jim v reálném životě chybí nebo postrádají.

Zbýlých 35% respondentů se chová stejně v reálném i virtuálním životě. Takže se snaží být i přes počítač přirození a jednají tak, jak by jednali tváří v tvář.

Otázka číslo 11: Změnil se díky internetu tvůj život?

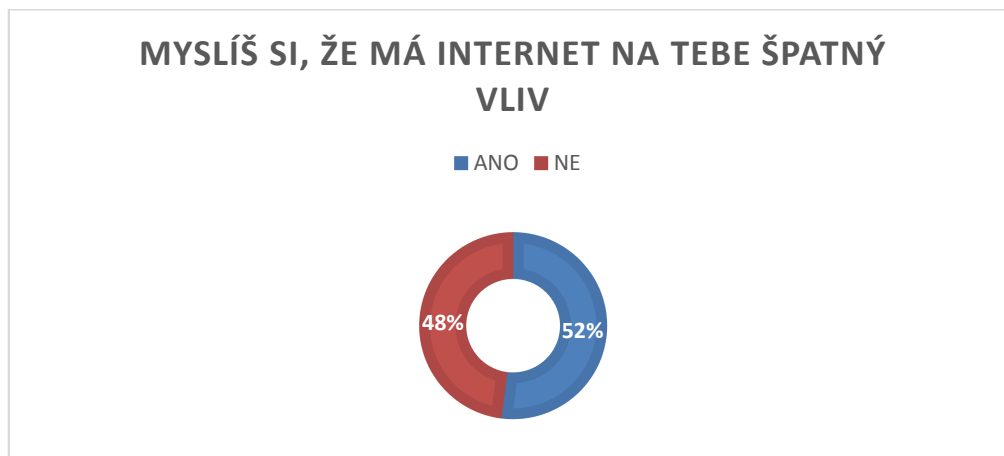

Celkem 85% odpovědělo, že jim internet změnil život a má celkově vliv na jejich chování.

10% tvrdí, že internet nemá na jejich život a chování žádný vliv. A celkem 5% mládeže si změnu života díky internetu neuvědomuje.

Z toho plyne, že ve většině případů internet změnil mládeži život a celkově zapadl do jejich rytmu života.

Otázka číslo 12: Myslíš si, že má internet na tebe špatný vliv?

Když už víme, že internet ovlivňuje mládeži život, je potřeba vědět, jak jim internet životy ovlivňuje. U otázky č. 6 jsme se dozvěděli, že většina mládeže používá internet i jako pomůcku při vzdělávání, ale vliv internetu je i negativní.

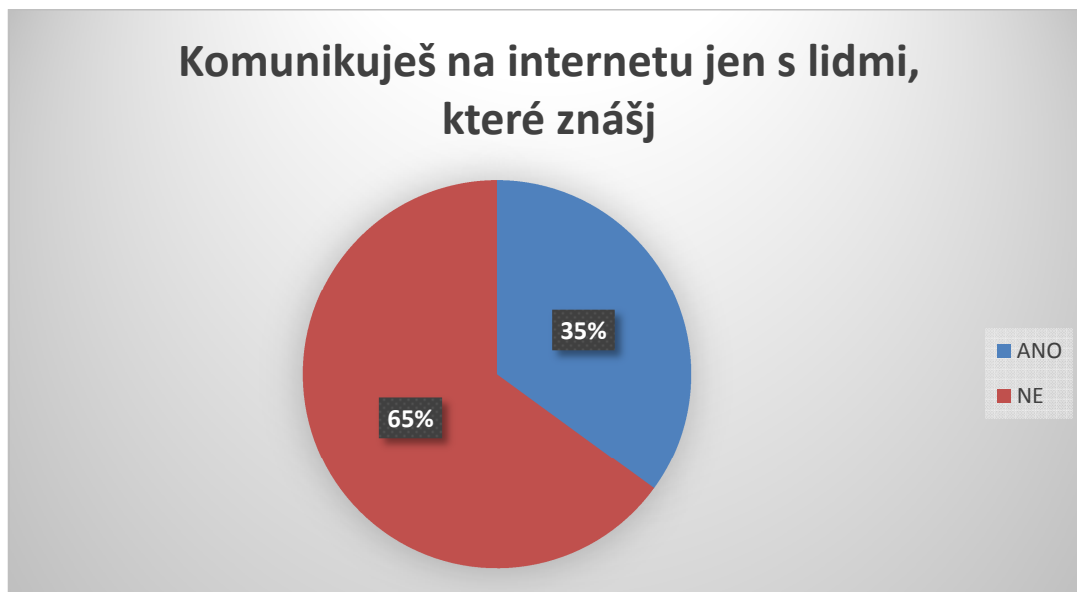
Mnoho mladých lidí si totiž ani nechce připustit, že by je internet mohl nějakým způsobem ohrozit.

Ale to, že internet působí na mládež negativně, ví téměř 52% mladých lidí, takže skoro polovina si uvědomuje nebezpečí a nástrahy, kterou jsou na internetu obrovskou hrozbou a pro mladé lidi obzvlášť. Tento negativní vliv může působit na změnu chování, psychiku, vztah k rodině, ke škole a celkově k životu.

Dalších 48% si myslí, že na ně internet nemá žádný špatný vliv.

I když odpovědi byly skoro stejné, tak se potvrdila hypotéza toho, že internet má mládež pozitivní, ale i negativní vliv.

Otázka číslo 13: Komunikuješ na internetu jen s lidmi, které znáš?

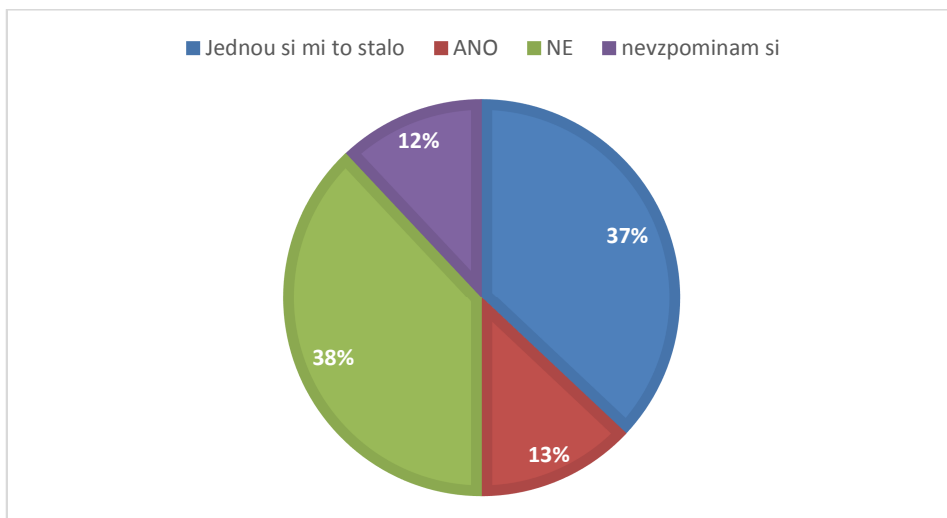

Celkem 35% mládeže komunikuje po internetu s lidmi, které zná, buď ze školy, z kroužků a podobně. A s ostatními, které nikdy neviděly, nenavazují konverzaci.

Ale 65% mládeže komunikuje s lidmi, které znají, ale i s lidmi které neznají. Komunikují s nimi přes on-line hry, ale-i přes sociální sítě a přitom neví, kdo sedí na druhé straně počítače.

To přináší i obrovská rizika a někdy si mládež neuvědomuje, jak může riskovat při komunikaci s neznámými lidmi.

Otázka číslo 14: Chtěl na internetu po tobě někdo věci, které ti byly nepříjemné?

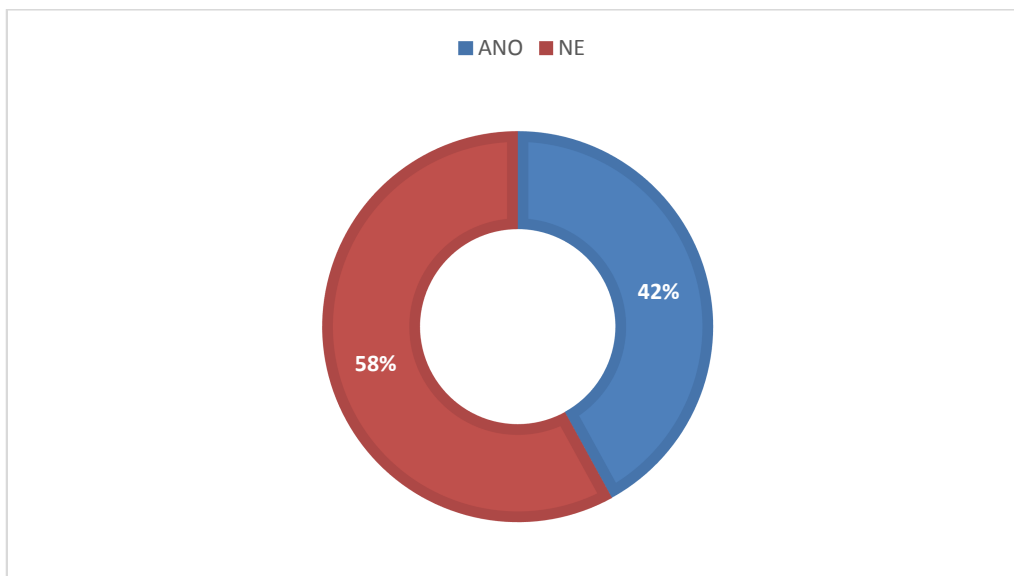
Téměř 37% respondentů u této nepříjemné otázky zaškrtno odpověď, že se jim tato situace jednou v životě stala a chtěl po nich někdo na internetu věc, která se mu nelíbila a byla mu nepříjemná.

S jasnou odpovědí ANO souhlasilo 13% respondentů a jsou ti teda jisti tím, že je na internetu někdo obtěžoval.

Další stručná odpověď NE byla vybrána u 38% respondentů, kteří utvrzují fakt, že po nich nikdy nikdo na internetu nevyžadoval žádnou nepříjemnou věc.

Ti, kteří si této situace nejsou vědomi, nebo si na žádnou nepříjemnou událost nevzpomíná je 12%.

Otázka číslo 15: Zajímají se Tvoji rodiče, co na internetu děláš?

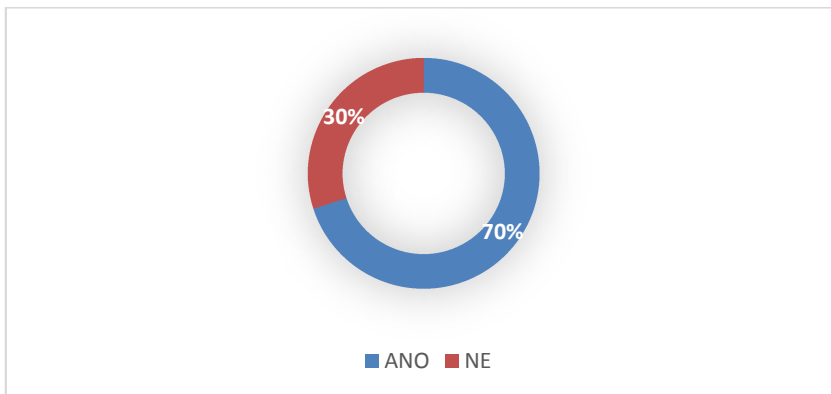

U této otázky je cílem zjistit, jak se rodiče zajímají o aktivity svých dětí na počítači a zda mají vůbec přehled o tom, kolik tráví dítě na internetu času a s kým přes internet komunikuje.

Že se rodiče nezajímají o to, co jejich dítě na internetu dělá, přiznalo 42% mládeže, takže skoro polovina rodičů se o to, co dělají jejich děti ve virtuálním světě, nezajímají, nebo to nechtějí vědět.

Zájem rodičů o děti a jejich strávený čas na internetu má pozoruje 55% rodičů. Kteří mají starost a zajímají o své děti a jejich koníčky ve virtuálním světě, aby měli o svém dítěti přehled.

Otázka číslo 16: Dokážeš omezit internet?

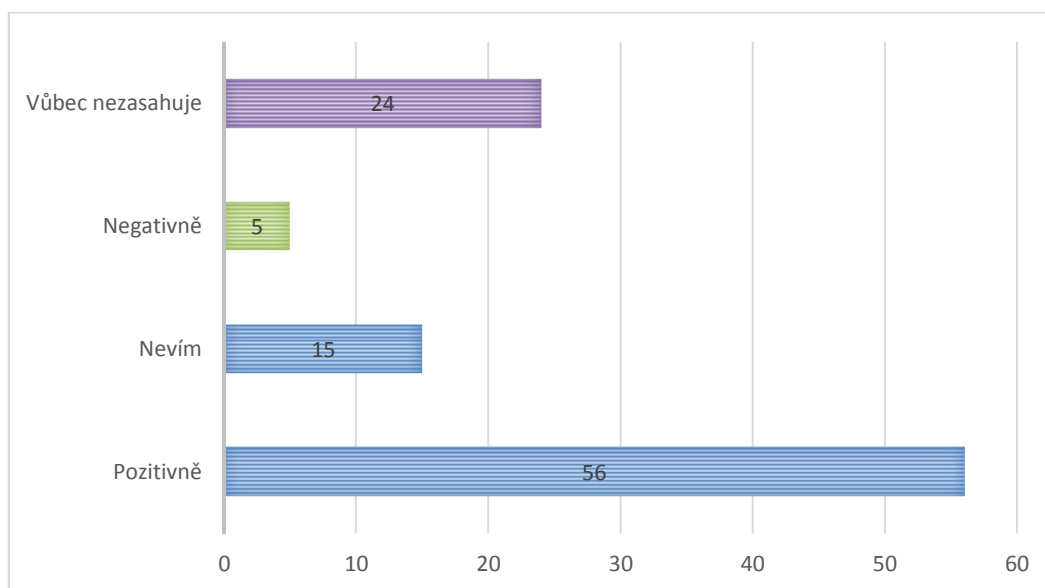
Internet používá všech 100% respondentů a nějakým způsobem ovlivňuje jejich chování a život.

Ale 70% mladistvých si dokáže představit, že by omezili pobyt na internetu. To znamená, že více než polovina respondentů, není na internetu závislá.

Na druhé straně je ale 30% respondentů, po které by bylo omezení internetu nepředstavitelné, a podle odpovědí by nedokázali omezit čas na internetu.

Je pozitivní, že pro mládež není nejdůležitější internet a že internet dokáží omezit a věnovat se jiným zálibám.

Otázka číslo 17: Internet ovlivňuje tvé mezilidské vztahy

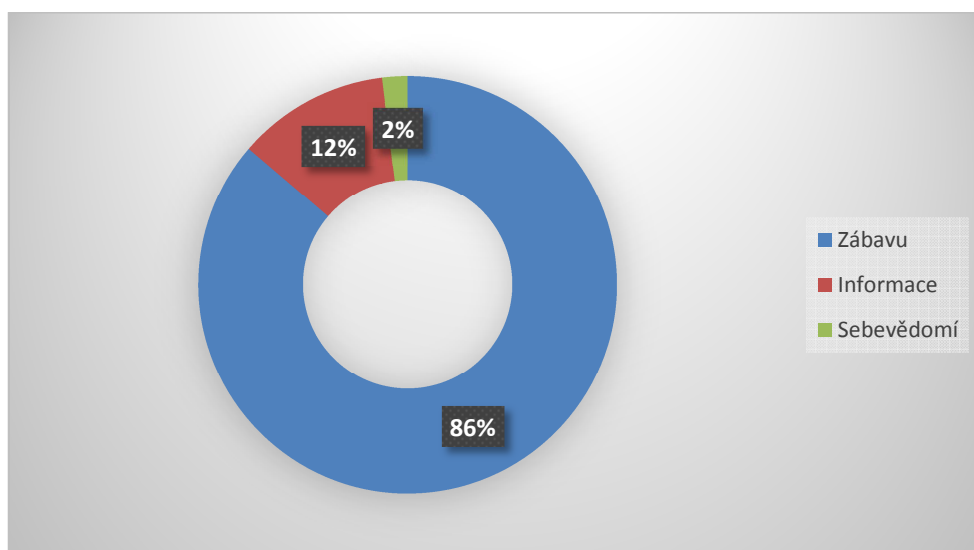
Vztahy a internet mohou spolu souviset, protože internet může lidi spojit, ale zároveň oddělit. Kvůli konverzaci s jinými na sociálních sítích, mohou vznikat konflikty i v soukromém životě. Že je internet sbližuje nebo jim pomáhá upevňovat vztahy a ovlivňuje vztahy k lepšímu, potvrdilo 56% respondentů, kteří tvrdí, že internet jejich vztahy ovlivňuje hodně pozitivně.

Ti, kteří si nejsou jisti (15%), nevnímají, jestli jim internet ovlivňuje vztahy negativně, nebo pozitivně.

Respondentů, kteří jsou si jisti, že jim internet do mezilidských vztahů nezasahuje je 24%.

5% respondentů si uvědomuje, že jim mezilidské vztahy ovlivňuje negativně a způsobuje konflikty v jejich životech.

Otázka číslo 18: Co ti internet dává?

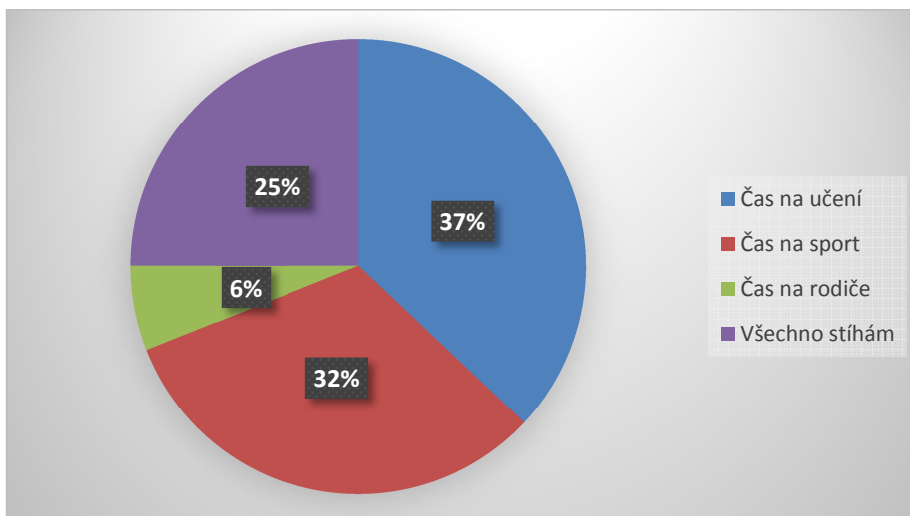

Internet do životů hodně přináší a celkem 88% dává na internetu mládeži především zábavu (hry, komunikace, vtipy, hudba).

Informace na internetu vyhledává 12% (zprávy, aktuality, novinky).

Sebevědomí na internetu si upevňuje pouze 2% mladých lidí.

Otázka číslo 19: Co ti internet bere?

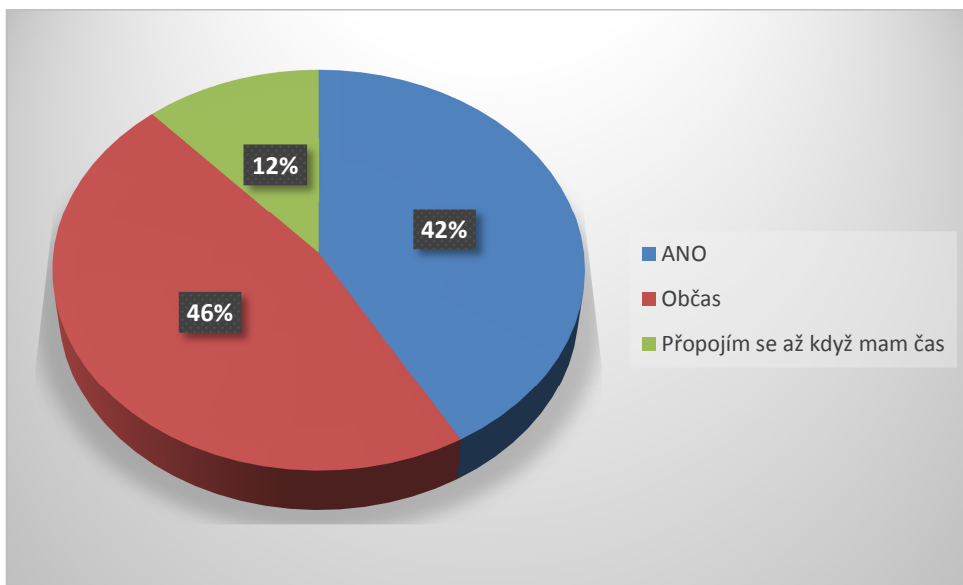
Internet zabere mládeži spoustu času a otázka je dána proto, jestli je mládež schopna přiznat, že kdyby internet omezila, tak by jim zbyl čas na jiné důležité aktivity.

Internet bere mládeži čas na učení (37%), Poté by si mládež ráda zasportovala, ale internet jim zabere tolik času, že na sport už čas nezbyvá. Tento problém má 32%.

Že by si mládež měla s rodiči více povídat a více se jim věnovat si uvědomuje jen 6% mládeže.

Těch co si myslí, že dokáží vyvážit čas na školu, na sport, na rodiče a celkově na všechny povinnosti, které jsou potřeba je jen 25%, tudíž nepocítují, že by je internet mohl okrádat o čas.

Otázka číslo 20: Když se ráno probudíš, tak se těšíš na připojení k internetu?

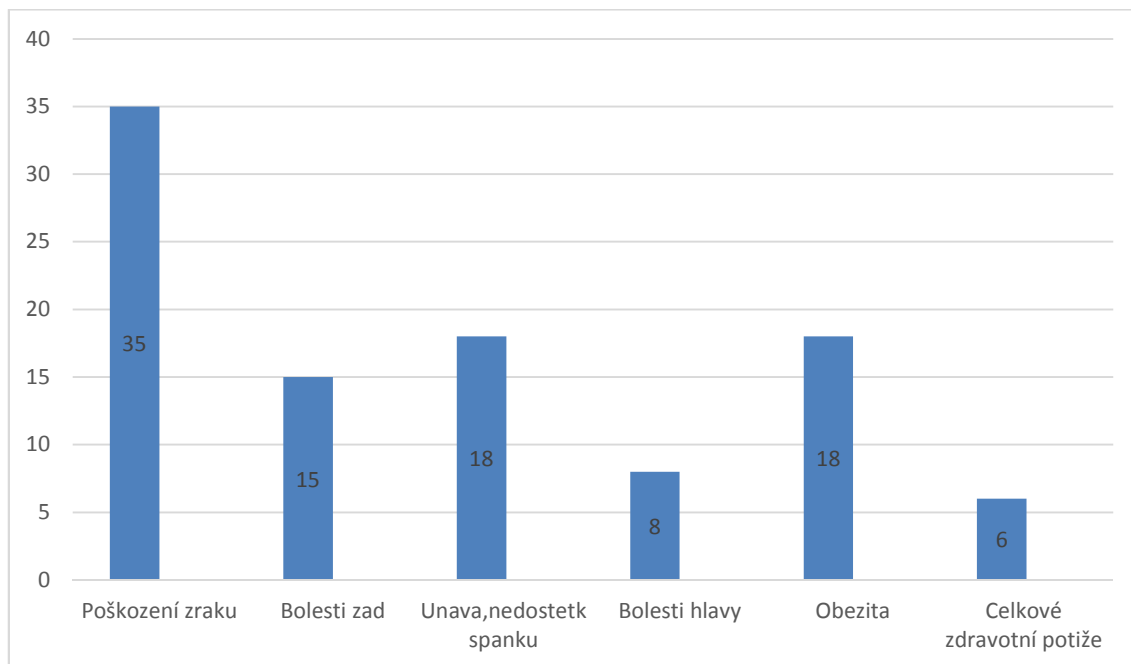
Mládež se na internet připojuje každou volnou chvílí. Všichni mají připojení na internet, ale jak vysoká je jejich touha k připojení, je cílem této otázky.

Že se mládež každé ráno těší na internet, odpovědělo 43%. Skoro polovina by tedy nejraději byla na internetu už od rána, nebo aspoň zjistila novinky na sociálních sítích a jiných internetových stránkách.

Občas se tento pocit dostaví u 45% mladých lidí.

Těch co se připojí na internet, až dokončí všechny denní povinnosti je pouze 12%, ti nevnímají internet jako nejdůležitější součást života.

Otázka číslo 21: Zdravotní problémy

S dlouhým trávením na internetu mohou vznikat zdravotní problémy. Z dlouhodobého sezení mohou začít bolet záda, vyskytne se problém s páteří, zkrácené svaly dolních končetin a nejvíce obezita, protože mládeži chybí dostatek pohybu.

Mezi zdravotními riziky se nejčastěji objevilo poškození zraku 35%. Přílišné dívání do počítače může poškodit zrak, pálení očí.

Bolesti zad jsou problémem u 15%, únavu a nedostatek spánku pociťuje 18%, bolesti hlavy 8% a celkové zdravotní potíže 6%.

18% mládeže díky nedostatku pohybu a špatné životosprávě bojuje s obezitou.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo zaměření na internet a jeho vliv na chování mladé generace. Dalším cílem práce bylo zjistit, zda a jak internet na mládež působí.

V závěru bakalářské práce jsou porovnány cíle s výsledky. Z celé bakalářské práce vyšlo, že internet pomáhá mládeži ke svému vzdělávání a získávání informací a působí na ně pozitivně. Na druhé straně je zřejmé, že internet bere mládeži spoustu volného času na učení, sport, spánek a mnoho dalších aktivit. Takže se dá konstatovat, že internet působí na chování mládeže pozitivně, ale v některých případech i negativně, když si mládež nedokáže uzpůsobit a zorganizovat školu, sport a volný čas dohromady. Mládež je připojena na internetu každou volnou chvíli a nejčastěji komunikují přes sociální síť Facebook, na kterou se připojují ve všední den a i o víkendu. S velkým množstvím stráveného času na internetu, přináší internet mládeži zdravotní problémy. Někdo si stěžuje na bolesti hlavy, někdo na unavené oči. S nadměrným počtem hodin stráveného u počítače se objevuje i obezita, které je spojena s nedostatkem pohybu a špatnou životosprávou.

Zásadní bylo zjistit, zda si mládež uvědomuje, co jim na internetu hrozí a jestli se někdy s nepříjemnostmi, které se týkaly internetu, setkali. Mládež si uvědomuje nebezpečí, ale stále dává na internet skoro všechny osobní údaje a tím problémům nepředchází. Je proto nezbytné, aby rodiče navazovali se svými dětmi kontakt a upozornili je na daný problém a nebezpečí, které internet přináší. Když si mládež nebude dávat všechny osobní údaje na sociální síť, tak se nebezpečí může minimalizovat.

Internet je virtuální svět neomezených možností, může mládež sbližovat, ale i oddělovat. Je potřeba najít hranici mezi virtuálním a reálným světem tak, aby se život obešel bez závislosti na internetu a ztrátě sebevědomí. Je potřeba tuto hranici držet a svůj pobyt na internetu vyvažovat s jinými aktivitami.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů:

1. ANTONÍNOVÁ, Hana. *Pubertáci a adolescenti*, Praha: Portál, 2010. 9 s., 69-70s.
ISBN- 978-80-7367-662-9
2. CEJPEK, Jiří. *Informace, komunikace myšlení*. Praha: Karolinum, 1998. 179 s.
ISBN 80-7184-767-4
3. DĚDICĚK, Dominik. *Facebook jednoduše*, Brno: Computer press, 2010. 7 s.
ISBN 978-80- 251- 3196-1
4. ECKERTO VÁ, Lenka- DOČEKAL, Daniel. *Bezpečnost dětí na internetu*, Brno: Computer press, 2013. 25-29 s. ISBN- 978-80-251-3804-5
5. GRUSOVÁ, Irena. *Digitální svět 50 myšlenek, které musíte znát*, Praha: Slovart, 2013. 4-7 s. 104-107 s. ISBN 978-80-7391-720-3
6. HULANOVÁ, Lenka. *Internetová kriminalita páchaná na dětech*, Praha: Triton, 2012. 16- 25 s., 27 str., 35- 42 s. ISBN- 978-80-7387-545-9
7. MUSIL, Josef. *Úvod do sociální a masové komunikace*, 2. vyd. Praha: UJAK, 2008. 123 s. ISBN 978-80-86723-44-0
8. SAK, Petr. *Proměny české mládeže*, Praha: Petrklíč, 2000. 2 s. ISBN 978-80-7229-266-0
9. SAK, Petr. *Člověk a vzdělávání v informační společnosti*, 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 290 s. ISBN 978-80-7367-230-0
10. VERNER Pavel. *Mediální výchova, Průřezové téma*. 1. vyd. Praha: UJAK, 2007. 106 s. ISBN 978-80-7361-042-5
11. VRÁNOVÁ, Daniela. *Jak na svého teenagera (manuál pro rodiče)*, Praha: Grada Publishing, 2005. 20 s. ISBN 978-80-247-5144-3

SEZNAM GRAFŮ

Otázka číslo 1: Jsi?	31
Otázka číslo 2: Kolik ti je let?	31
Otázka číslo 3: Používáš internet doma?	32
Otázka číslo 4: Ve všední den trávím na internetu.(průměrně)	33
Otázka číslo 5: O víkendu jsem na internetu.(průměrně)	34
Otázka číslo 6: Používáš internet jako prostředek ke vzdělání?	35
Otázka číslo 7: Co tě na internetu nejvíce zajímá? (maximálně 5 odpovědí).....	36
Otázka číslo 8: Používáš Facebook?.....	37
Otázka číslo 9: Přes co nejraději na internetu komunikuješ?	37
Otázka číslo 10: Chováš se na internetu jinak než ve skutečnosti?	38
Otázka číslo 11: Změnil se díky internetu tvůj život?	39
Otázka číslo 12: Myslíš si, že má internet na tebe špatný vliv?	40
Otázka číslo 13: Komunikuješ na internetu jen s lidmi, které znáš?	41
Otázka číslo 14: Chtěl na internetu po tobě někdo věci, které ti byly nepříjemné?	42
Otázka číslo 15: Zajímají se Tvoji rodiče, co na internetu děláš?	43
Otázka číslo 16: Dokážeš omezit internet?.....	44
Otázka číslo 17: Internet ovlivňuje tvé mezilidské vztahy	45
Otázka číslo 18: Co ti internet dává?	46
Otázka číslo 19: Co ti internet bere?.....	47
Otázka číslo 20: Když se ráno probudíš, tak se těšíš na připojení k internetu?.....	48
Otázka číslo 21: Zdravotní problémy	49

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník	I
-----------------------------------	----------

DOTAZNÍK

Tento dotazník je zcela anonymní.

Prosím o vyplnění všech otázek v dotazníku, tak aby byly odpovědi pravdivé.

Otázku odpovíš buď vyplněním, nebo zakroužkováním.

Zakroužkuj odpověď, která se týká tvé životní situace.

1. Jsi? Dívka- chlapec

2. Kolik ti je let?
Je milet

3. Používáš internet doma?
 - a. Ano
 - b. Ne

4. Ve všední den trávím na internetu. (průměrně)
 - a. Méně než hodinu
 - b. 1-2 hodiny
 - c. 2-4 hodiny
 - d. Více jak 4 hodiny
 - e. Netrávím moc času na internetu.

5. O víkendu jsem na internetu. (průměrně)
 - a. 1-2 hodiny
 - b. 2- 4 hodiny
 - c. 4- 6 hodin
 - d. 6 a více hodin
 - e. Nejsem na internetu

6. Používáš internet jako prostředek ke vzdělání?
 - a. Ano
 - b. Ne

7. Co tě na internetu nejvíce zajímá?
Označ 5 možností, které odpovídají tvým zálibám na internetu.

- a. Sport (online zápasy, sázení na hráče)
 - b. Kultura (kino, divadla, festivaly)
 - c. Zprávy (celkový přehled zpráv, krimi zprávy, aktuální novinky, doprava)
 - d. Erotika
 - e. On-line hry
 - f. Sociální sítě (Facebook, Twitter a jiné ...)
 - g. Relax (filmy, videa, vtipy)
 - h. Internetové obchody (nákupy)
 - i. Vzdělávání (škola, doplňující informace)
 - j. Jiné (napiš)
-

8. Používáš Facebook?
- a. Ano
 - b. ne
9. Jakým způsobem komunikuješ nejčastěji na internetu?
- a. Facebook
 - b. Chat
 - c. E- mail
 - d. ICQ
 - e. Skype
 - f. Jiné (napiš)
10. Chováš se na internetu jinak než ve skutečnosti?
- a. Ano
 - b. Ne
11. Změnil se díky internetu tvůj život?
- a. Ano
 - b. Nevím
 - c. Ne
12. Myslíš si, že má internet na tebe špatný vliv?
- a. Ano
 - b. Nevím
 - c. Ne
13. Komunikuješ na internetu jen s lidmi, které znáš?
- a. Ano
 - b. Ne

14. Chtěl na internetu po tobě někdo věci, které ti byly nepříjemné?
- Ano
 - Ne
 - Jednou se mi to stalo
 - Neuvědomuji si to
15. Zajímají se Tvoji rodiče, co na internetu děláš?
- Ano
 - Ne
16. Dokážeš omezit internet?
- Ano
 - Ne
17. Ovlivňuje internet tvé mezilidské vztahy
- Hodně pozitivně
 - Nevím
 - Vůbec
 - Negativně
18. Co ti internet dává?
- Sebevědomí
 - Zábavu
 - Informace
 - Jiné (napiš)
19. Co ti naopak internet bere?
- Čas na učení
 - Čas na sport
 - Čas na rodiče
 - Vůbec nic
 - Všechno stíhám
20. Když se ráno probudíš, tak se těšíš na připojení k internetu?
- Ano, vždycky
 - Občas
 - Ne, připojím se, až když mám čas
21. Napiš, jaké zdravotní problémy pomohou nastat, při nadměrném trávení času na internetu
-
-

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Veronika Závodská
Obor: Sociální a mediální komunikace
Forma studia: Prezenční
Název práce: Média a jejich vliv na chování mladé generace
Rok: 2015
Počet stran textu bez příloh: 55
Celkový počet stran příloh: 3
Počet titulů českých použitých zdrojů: 11
Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0
Počet internetových zdrojů: 0
Počet ostatních zdrojů: 0
Vedoucí práce: PhDr. Vladimír Dubský